

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.033.01.2015

P/15/022

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/022 – Działalność ośrodków innowacji.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontrolerzy	1. Ksymena Kramarczyk-Rosiak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98240 z dnia 15 grudnia 2015 r. 2. Magdalena Barzęc, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98241 z dnia 15 grudnia 2015 r. (dowody: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Wrocławski Park Technologiczny S.A. we Wrocławiu, ul. Muchoborska 18, kod pocztowy: 54-424 (dalej: „WPT” lub „Park”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zarząd WPT w składzie: Maciej Potocki – Prezes, Józef Rać – Wiceprezes, Marek Winkowski – Wiceprezes. (dowody: akta kontroli str. 7-15, 21-30)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

WPT prowadził w latach 2013-2015² działania odpowiednie dla właściwości ośrodka innowacji³, w tym na rzecz stworzenia instytucjonalnych i materialnych warunków generowania, wdrażania i promocji innowacyjności w celu stymulacji rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii. Park znacznie powiększył posiadane zasoby infrastrukturalne i przy ich wykorzystaniu świadczył na rzecz przedsiębiorców usługi w zakresie m.in. wynajmu powierzchni laboratoryjnej, produkcyjnej i biurowej, wynajmu sprzętu laboratoryjnego, a także usługi szkoleniowo-doradcze. WPT wykonywał funkcje inkubacyjne i klastrowe oraz monitorował ich efekty. Posiadane zasoby i zakres świadczonych usług był adekwatny do zidentyfikowanych potrzeb lokalnych przedsiębiorców, a równy dostęp do oferty (zasobów) Parku dla przedsiębiorców innowacyjnych i technologicznych wynikał z przyjętych i stosowanych zasad wewnętrznych. Ponadto prowadzone działania informacyjne i marketingowe pozwoliły na pozyskanie i zatrzymanie w Parku przedsiębiorców o znacznym potencjale w zakresie innowacyjnych technologii.

Również skutecznie WPT wykorzystywał wsparcie ze środków publicznych, otrzymane na realizację projektu pn. „Od Wrocławskiego Parku Technologicznego do Innopolis” (dalej: „Projekt”). Uzasadnienie jego realizacji, zawarte we wniosku o udzielenie wsparcia odpowiadało kryteriom merytorycznym i celom Działania 5.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013 (dalej: „POIG”). W ocenie NIK, źródła na które powoływał się WPT uzasadniając wniosek

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Z uwzględnieniem zdarzeń i danych wcześniejszych o istotnym znaczeniu dla kontrolowanej działalności.

³ Definiowanego w niniejszej kontroli, jako jednostka zajmująca się promocją i inkubacją innowacyjnej przedsiębiorczości, transferem technologii i dostarczaniem usług proinnowacyjnych, a także aktywizacją przedsiębiorczości akademickiej i współpracy nauki z biznesem. Zakładanym efektem ich działalności jest rozwijanie innowacji w aspekcie produktowym, procesowym i organizacyjnym.

o dofinansowanie realizowanego Projektu w ramach POIG były wiarygodne. Proces realizacji Projektu był zgodny z postanowieniami umowy o dofinansowanie, zadania zaplanowane do realizacji w jego ramach zostały zakończone w terminie określonym w harmonogramie stanowiącym załącznik do tej umowy. Realizacja Projektu była na bieżąco monitorowana przez WPT (Beneficjenta). Cele Projektu, odzwierciedlone we wskaźnikach produktu, zostały osiągnięte⁴. Według wyników kontroli przeprowadzonej w 2013 r. przez Instytucję Wdrażającą (Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – dalej: „PARP”) w zakresie realizacji Projektu, środki otrzymanego wsparcia zostały przez WPT wykorzystane w sposób zgodny z warunkami otrzymanej pomocy. NIK zwraca przy tym uwagę, że pełna ocena efektywności działań prowadzonych przez Park z wykorzystaniem infrastruktury powstałej w badanym okresie (powierzchni laboratoryjnych, biurowych i produkcyjnych oraz sprzętu laboratoryjnego) będzie możliwa w perspektywie najbliższych lat.

Ponadto za właściwy kierunek działania NIK uznaje podjęcie przez WPT prac nad stworzeniem strategii oraz zintensyfikowaniem działań na rzecz transferu innowacyjnych technologii.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wybrane aspekty funkcjonowania Parku

1.1. Standardy działania i dobre praktyki

Opis stanu
faktycznego

1.1.1. WPT, jako instytucjonalne zgrupowanie dziewięciu podmiotów zainteresowanych powstaniem i rozwojem parku technologicznego we Wrocławiu, powstał w 1998 r. Jego celem była stymulacja działalności w kierunku zwiększenia konkurencyjności i innowacyjności gospodarki regionalnej oraz podejmowanie wszelkich działań służących promocji regionu Dolnego Śląska na terenie kraju i za granicą⁵. W badanym okresie akcje Parku posiadało dziewięć podmiotów, a głównym jego akcjonariuszem była Gmina Wrocław (97,61% udziału w kapitale zakładowym - stan na koniec 2015 r.)⁶. Strategia działania, obejmująca m.in. założenia inwestycyjne i organizacyjne Parku, określona zostało w studium pt. „Park Technologiczny we Wrocławiu” (dalej: „Studium WPT”) – dokumencie opracowanym w 1997 r. przez Wrocławskie Centrum Transferu Technologii Politechniki Wrocławskiej z inicjatywy grupy inicjatywnej ds. realizacji przedsięwzięcia Park Technologiczny we Wrocławiu⁷. Zgodnie z założeniami, przyjętymi w Studium WPT, celem działalności Parku było stworzenie instytucjonalnych i materialnych warunków generowania, wdrażania i promocji innowacyjności. Natomiast w Statucie WPT⁸ (dalej: „Statut WPT” lub „aktualny Statut WPT”) cel działalności Parku zdefiniowany został jako stymulacja rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii.

⁴ Wskaźniki rezultatu będą oceniane w 2017 r.

⁵ Założycielami WPT byli: Politechnika Wrocławska we Wrocławiu [1], Akademia Rolnicza we Wrocławiu [2], Uniwersytet Wrocławski [3], Fundacja Rozwoju Politechniki Wrocławskiej we Wrocławiu [4], Dolnośląska Izba Gospodarcza we Wrocławiu [5], Skarb Państwa [6], Gmina Wrocław [7], Towarzystwo Inwestycyjne „DOLMEL” sp. z o.o. we Wrocławiu [8] oraz Bank Zachodni S.A. we Wrocławiu [9].

⁶ Pozostałymi akcjonariuszami byli: Uniwersytet Przyrodniczy [1]; Politechnika Wrocławska [2]; Bank Zachodni WBK Inwestycje Sp. z o.o. [3]; Uniwersytet Wrocławski [4]; Fundacja Rozwoju Politechniki Wrocławskiej [5]; Dolnośląska Izba Gospodarcza [6]; Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A. [7], oraz Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. (w okresie od 4.12.2002 r. do 20.12.2013 r.) [8].

⁷ Grupa inicjatywna uznała za konieczne wykonanie Studium WPT, mającego na celu analizę zasadności realizacji przedsięwzięcia Parku Technologicznego we Wrocławiu (etap I) i określenie założeń statutowych, organizacyjnych i finansowych tego przedsięwzięcia (etap II).

⁸ Ustalonym w akcie zawiązania spółki WPT z dnia 10 lipca 1998 r., zmienianym do wersji tekstu jednolitego, przyjętego uchwałą nr 6/RN/13 Rady Nadzorczej WPT z dnia 5 kwietnia 2013 r.

W powołanych dokumentach założono, że cel główny działalności Parku realizowany będzie przez prowadzenie działań w ramach 10 celów szczegółowych (częstkowych). Pierwotnie, założone w tych dokumentach cele szczegółowe były zbieżne, za wyjątkiem zamiaru utworzenia centrum szkoleniowo-seminaryjnego, przewidzianego w Studium WPT jako cel szczegółowy nr 10. W trakcie prowadzenia działalności Parku cele szczegółowe (ujęte w Statucie WPT) zostały, w stosunku do wersji pierwotnej, zmodyfikowane⁹.

W Studium WPT nie określono horyzontu czasowego realizacji przyjętych celów oraz wskaźników ich pomiaru, jak i wartości docelowych – stanowiących wyznaczniki oceny skuteczności i efektywności działania Parku. Dokument ten zawierał m.in. analizę zasadności realizacji przedsięwzięcia, a w zakresie jego realizacji skupiał się na założeniach organizacyjnych i inwestycyjnych. Tym niemniej, ocena realizacji celów przyjętych w Studium WPT dokonana została w grudniu 2015 r. w ramach „warsztatów strategicznych”, będących częścią prac przygotowawczych do opracowania strategii działania WPT na lata 2016-2025¹⁰. W ocenie udział wzięło 17 kluczowych pracowników WPT, w tym Zarząd Parku w pełnym składzie.

W wyniku dokonanej oceny stwierdzono, że powstanie WPT „generalnie” pozwoliło na stworzenie instytucjonalnych i materialnych warunków generowania, wdrażania i promocji innowacji. Za zrealizowane uznano sześć z 10 celów szczegółowych¹¹, w tym dotyczących: [1] zapewnienia właściwej infrastruktury celem stworzenia warunków dla generowania innowacji, [2] podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej terenu Parku i otoczenia poprzez jego specyficzny rozwój, [3] współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami innowacyjnymi¹², [4] pobudzania rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii, [5] wspomagania tworzenia i rozwoju oraz promowania podmiotów gospodarczych opartych o nowoczesne technologie, [6] promowania regionalnych podmiotów proinnowacyjnych. W odniesieniu do pozostałych celów w przedmiocie: [a] transferu nowych technologii do przedsiębiorstw - tworzenia pomostu między nauką i przemysłem, w tym komercjalizacji wyników badań naukowych, [b] przyciągania inwestorów zagranicznych, [c] podniesienia kwalifikacji kadry w zakresie zaawansowanych technologii i zarządzania proinnowacyjnego, oraz [d] utworzenia centrum szkoleniowo-seminaryjnego, zidentyfikowano przeszkody w ich realizacji, polegające na: braku wypracowania metody i narzędzi transferu nowych technologii na poziomie Parku - transfer ten odbywa się na małą skalę [ad. a], zaprzestaniu prób przyciągania do WPT zagranicznych inwestorów, z uwagi na uznanie tego działania za niecelowe dla Parku [ad. b], małym zaangażowaniu środowiska akademickiego

⁹ W brzmieniu określonym Uchwałą nr 6/RN/2013 Rady Nadzorczej WPT z 5 kwietnia 2013 r., celem działania WPT jest stymulacja rozwoju przemysłu zaawansowanych technologii, w szczególności: [1] tworzenie właściwej infrastruktury dla zapewnienia warunków do generowania innowacji, [2] pomoc w tworzeniu i rozwoju oraz promowaniu podmiotów gospodarczych wykorzystujących nowoczesne technologie, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, [3] transfer nowych technologii do istniejących i nowo tworzonej podmiotów gospodarczych, [4] komercjalizacja wyników badań naukowych, [5] prowadzenie prac badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych w dziedzinie nauk biotechnologicznych i technicznych, [6] pozyskiwanie inwestorów zagranicznych, [7] podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej terenu Parku i jego otoczenia, [8] podnoszenie kwalifikacji kadr podmiotów gospodarczych w zakresie zaawansowanych technologii i zarządzania proinnowacyjnego, [9] współpraca z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami innowacyjnymi, [10] lokowanie na rynkach krajowych i zagranicznych innowacyjnych produktów wytwarzanych na bazie infrastruktury technicznej WPT.

¹⁰ Której realizację zlecono konsorcjum firm zewnętrznych w ramach zadania „Strategia rozwoju spółki „Wrocławski Park Technologiczny” Spółka Akcyjna na lata 2016-2015 z uwzględnieniem zasad współpracy z rezydentami prowadzącymi działalność na terenie WPT S.A.”.

¹¹ Uczestnicy oceny uznali pełną ich realizację lub, że udało się je zrealizować w niepełnym zakresie, przy czym nie było pełnej zgodności wśród oceniających.

¹² Przy zastrzeżeniu braku przełożenia tej współpracy na efekty.

i braku działań mających na celu zorganizowanie specjalistycznych kursów i szkoleń dla kadry [ad. c], niskim poziomie organizowanych szkoleń oraz istnieniu we Wrocławiu dużej ilości obiektów szkoleniowo-seminaryjnych [ad d]. Ww. celom odpowiadały wyszczególnione w Statucie WPT cele dotyczące: transferu nowych technologii do istniejących i nowo tworzonych podmiotów gospodarczych (cel szczegółowy nr 3), komercjalizacji wyników badań naukowych (cel szczegółowy nr 4), pozyskiwania inwestorów zagranicznych (cel szczegółowy nr 6), lokowania na rynkach krajowych i zagranicznych innowacyjnych produktów wytwarzanych na bazie infrastruktury technicznej WPT (cel szczegółowy nr 10) oraz podnoszenia kwalifikacji kadr podmiotów gospodarczych w zakresie zaawansowanych technologii i zarządzania proinnowacyjnego (cel szczegółowy nr 8). Zakres usług realizowanych na rzecz rezydentów WPT, z uwzględnieniem stopnia wykorzystania zasobów Parku, opisany został w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(dowody: akta kontroli str. 5-71, 136-246, 247-255, 256-261)

Prace nad opracowaniem strategii WPT na lata 2016-2025 zostały zlecone konsorcjum firm zewnętrznych na podstawie umowy, zawartej w dniu 7 grudnia 2015 r. w przedmiocie wykonania <Strategii rozwoju spółki „Wrocławski Park Technologiczny” Spółka Akcyjna na lata 2016-2025 z uwzględnieniem zasad współpracy z rezydentami prowadzącymi działalność na terenie WPTS.A.>. Zakończenie prac związanych z realizacją ww. umowy zaplanowane zostało na dzień 26 lutego 2016 r. W powyższej sprawie Zarząd WPT wskazał m.in., że po zakończeniu etapu realizacji kluczowych dla WPT projektów inwestycyjnych, można było na nowo nakreślić kondycję finansową Parku i jego pozycję na krajowej arenie ośrodków innowacyjnych. Dopiero takie ułożenie Parku mogło być podwaliną do zakreślania nowej strategii, która wytyczać będzie drogę na lata 2016-2025.

(dowody: akta kontroli str. 30-71, 136-246, 2025-2038, 247-255, 288-296)

Ponadto, w celu zapewnienia pełnego wykorzystania potencjału powstałej w badanym okresie infrastruktury, WPT podjął działania na rzecz intensyfikacji działań na rzecz efektywnego transferu innowacji. W wyniku przeprowadzonej w grudniu 2015 r., z udziałem kluczowych pracowników Parku, oceny realizacji celów określonych w Studium WPT, stwierdzono m.in., że transfer ten odbywa się na małą skalę i wskazano na braku wypracowania metody i narzędzi transferu nowych technologii na poziomie Parku¹³.

1.1.2. Zasady funkcjonowania przedsiębiorców (dalej: „rezydenci”) w Parku oraz warunki korzystania przez nich z infrastruktury i usług WPT zostały uregulowane m.in. w ramach:

- a. działalności Dolnośląskiego Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości (dalej: „DAIP”)¹⁴;
- b. działalności Inkubatora Przedsiębiorczości i Technologii (dalej: „IPiT”)¹⁵;

¹³ WPT realizował w badanym okresie transport technologii jako szeroko rozumiane „przenoszenie szerokiej wiedzy technicznej do praktyki gospodarczej”. Należy podkreślić, że bez stworzenia warunków technicznych oraz kompetencji naukowo-technicznych pracowników WPT wymienione działalności nie mogłyby być uruchomione. Ponadto Zarząd WPT wskazał na transfer technologii, jaki zachodzi pomiędzy firmami rezydującymi w WPT oraz na współpracę Parku z Wrocławskim Centrum Transferu Technologii Politechniki Wrocławskiej w ramach, której prowadzone były konsultacje i szkolenia na rzecz rezydentów Parku i DAIP.

¹⁴ Tj. wspólnego przedsięwzięcia WPT oraz Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu realizowanego na podstawie umowy o współpracy z dnia 12 maja 2006 r.

¹⁵ Tj. przedsięwzięcia zrealizowanego na podstawie projektu „Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości i Technologii na bazie budynku administracyjno-socjalnego przy hali W-7 po dawnej Państwowej Fabryce Wagonów Pafawag we Wrocławiu w ramach Priorytetu nr 1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw”, Działania 1.4 „Infrastruktura wspierająca innowacyjność i przedsiębiorczość” Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

- c. wynajmu powierzchni biurowo-laboratoryjno-produkcyjnej w WPT przez firmy spoza inkubatorów¹⁶;
- d. katalogu i regulaminu korzystania z usług oferowanych przez WPT¹⁷;
- e. regulaminu usług doradczo-szkoleniowych oferowanych w WPT przez Dział Rozwoju Firm¹⁸;
- f. regulaminu usług doradczo-szkoleniowych oferowanych w WPT dla DAIP¹⁹;
- g. regulaminu korzystania z Platformy Usług Cloud WPT (dla przedsiębiorców IPiT)²⁰;
- h. wynajmu i użytkowania sprzętu laboratoryjnego²¹.

Zasady przyjęte w ww. zakresie zapewniały poszczególnym grupom rezydentów WPT dostęp do korzystania z zasobów Parku (powierzchni laboratoryjnej, produkcyjnej, biurowej i pozostałych usług) na równych i transparentnych warunkach.

(dowody: akta kontroli str. 1712-1742, 1856-1886, 2056-2253, 2280-2284)

Szczegółowe kryteria i zasady doboru firm do DAIP oraz IPiT określone zostały w Regulaminie Dolnośląskiego Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości²² (dalej: „Regulamin DAIP”) i Regulaminie Inkubatora Przedsiębiorczości i Technologii (dalej: „Regulamin IPiT”)²³.

Zgodnie Regulaminem DAIP, o przyjęcie i korzystanie z usług inkubatora²⁴ mogą ubiegać się przedsiębiorcy akademicki²⁵ rekomendowani przez działające (w ramach Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu) Akademickie Inkubatory Przedsiębiorczości. Przedsiębiorcy ci powinni być: [1] studentami, doktorantami, pracownikami uczelni wyższej lub PAN, [2] absolwentami, którzy ukończyli studia wyższe w ciągu ostatnich pięciu lat, lub [3] byłymi pracownikami uczelni wyższej (w okresie ostatnich pięciu lat). O przyjęciu przedsiębiorcy akademickiego do DAIP decyduje Rada DAIP w formie uchwały podjętej na podstawie wniosku przedsiębiorcy procedowanego w trybie określonym w § 4-8 Regulaminu DAIP.

Pierwszeństwo w przyjęciu do DAIP mają m.in. przedsiębiorcy akademicki, których przedsiębiorstwa mają największą szansą komercjalizacji wyników prac naukowych. Natomiast podstawę negatywnej uchwały Rady DAIP stanowić może m.in. nierealistyczny przedmiot działalności lub biznesplan wnioskodawcy oraz sytuacja, w której działalność wnioskodawcy nie spełnia celów DAIP lub dominującą aktywnością firmy (wnioskodawcy) byłaby działalność handlowa. Podstawą rozpoczęcia współpracy przedsiębiorcy w ramach DAIP było podpisanie umów o świadczenie usług z WPT. Maksymalny okres działalności przedsiębiorcy w DAIP

¹⁶ Procedury kwalifikacji firm przyjętej uchwałą Zarządu WPT nr Z/5/2013 z dnia 1 lutego 2013 r.

¹⁷ Zaakceptowanych uchwałą nr Z/91/2013 Zarządu WPT z dnia 23 sierpnia 2013 r.

¹⁸ Zaakceptowanego uchwałą nr Z/91/2013 Zarządu WPT z dnia 23 sierpnia 2013 r.

¹⁹ Wprowadzonego przez Radę DAIP uchwałą nr 5/2014 z dnia 21 stycznia 2014 r.

²⁰ Zatwierdzonego Uchwałą nr Z/132/2015 r. Zarządu Parku z dnia 26 czerwca 2015 r.

²¹ W tym m.in. w: - uchwałach Zarządu WPT nr Z/102/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. i nr Z/13/204 w sprawie stawek czynszowych za wynajem sprzętów technologicznych stanowiących wyposażenie poszczególnych laboratoriów, - sporządzanych przez Kierownika Laboratorium zasadach udostępnienia sprzętu laboratoryjnego i regulaminach porządkowych; - wzorach umów o najem sprzętu.

²² Dokumentem przyjętym przez Radę DAIP i obowiązującym od 21 listopada 2012 r.

²³ Którego wersja pierwotna została przyjęta uchwałą nr Z/187/2014 Zarządu WPT z dnia 30 grudnia 2014 r.

²⁴ DAIP realizuje na rzecz nowo powstałych podmiotów gospodarczych odpłatnie świadczenia w zakresie: - udostępnienia miejsca na prowadzenie działalności gospodarczej; - najmu powierzchni biurowej oraz laboratoryjnej wraz z wyposażeniem; - najmu powierzchni produkcyjnej; - obsługi biurowej; - doradztwa prawnego; - organizacji szkoleń; - promocji; - udostępnienia łączu internetowych i telekomunikacyjnych; - udostępnienia dwóch salek konferencyjnych i pomieszczenia socjalnego.

²⁵ Tj. osoby prowadzące działalność gospodarczą zarejestrowana nie wcześniej niż 6 miesięcy przed datą wypełnienia wniosku o przystąpienie do DAIP, oraz odpowiednio również przedsiębiorcy działający w formie spółek osobowych i kapitałowych oraz fundacji z ograniczeniem co do udziału w kapitale (minimum 30%) i władzach tych podmiotów.

określony został na dwa lata od daty podpisania z WPT umowy o świadczenie usług, z możliwością przedłużenia (w wyjątkowych sytuacjach) na okres do jednego roku.

Zgodnie z zasadami przyjętymi w Regulaminie IPiT, o przystąpienie i korzystanie z usług inkubatora²⁶ mogą ubiegać się nowopowstający przedsiębiorcy, tj. [1] osoby fizyczne lub prawne, które rozpoczęły organizację przedsiębiorstwa (mikro, małego i średniego), niezarejestrowanego jeszcze w odpowiednim rejestrze lub ewidencji, oraz przedsiębiorcy działający na rynku krajowym lub zagranicznym nie dłużej niż dwa lata – I forma inkubacji, [2] przedsiębiorcy działający na rynku krajowym lub zagranicznym ponad dwa lata, ale nie dłużej niż pięć lat – II forma inkubacji.

W ramach I i II formy inkubacji wsparcie dla przedsiębiorców mogło być świadczone przez okres odpowiednio nie dłuższy niż dwa lata i nie dłuższy niż do upływu pięciu lat od dnia zarejestrowania przedsiębiorcy we właściwym rejestrze lub ewidencji. O przyjęciu przedsiębiorcy akademickiego do IPiT decyduje Zarząd WPT w oparciu o opinię i rekomendację Rady IPiT²⁷, wskazujące na formę inkubacji i okres wsparcia dla wnioskującego przedsiębiorcy. Przy ocenie wniosku Rada ta powinna uwzględniać m.in. wiarygodność i rzetelność przedstawionego w biznesplanie przedmiotu działalności przedsiębiorcy, w tym m.in. osiągnięcia sukcesu rynkowego w założonym czasie. Preferencje w przyjęciu do IPiT, zgodnie z przyjętymi uregulowaniami, mieli m.in. przedsiębiorcy o profilu branżowym adekwatnym do posiadanej przez WPT oferty, infrastruktury, pracowni i laboratoriów.

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki odrzucenia wniosku przedsiębiorcy akademickiego/przedsiębiorcy ubiegającego się o przyjęcie do DAIP/IPiT. W latach 2013-2015, na podstawie indywidualnych uchwał, Rada DAIP przedłużyła dziewięciu przedsiębiorcom akademickim okres działalności w inkubatorze o jeden rok (łącznie na okres nie dłuższy niż trzy lata). Powyższe odstępstwo od ogólnych zasad zostało przewidziane w § 8 ust. 4 regulaminu DAIP.

Procedura kwalifikowania pozostałych (nieinkubowanych) firm do wynajmu powierzchni biurowo-laboratoryjno-produkcyjnej na terenie Parku określona została uchwałą nr Z/5/2013 Zarządu WPT z dnia 1 lutego 2013 r. w sprawie kwalifikacji firm. Zgodnie z tą procedurą, decyzję o wynajmie powierzchni takiej firmie podejmuje Zarząd Parku w oparciu o rekomendację Kierownika Działu Obsługi Klienta WPT. Najemcą może zostać firma, która spełnia przynajmniej jeden z czterech warunków, tj.: - deklaruje wykorzystanie nowoczesnej infrastruktury Parku; - prowadzi działalność w branży zaawansowanych technologii²⁸; - realizuje bądź deklaruje realizację innowacyjnych projektów; - współpracuje bądź deklaruje współpracę z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami innowacyjnymi.

Zarząd Parku wskazał ponadto, że decyzje o przyjęciu firm do WPT podejmowane są intuicyjnie, na podstawie informacji uzyskiwanych m.in. od pracowników naukowych wrocławskich uczelni i przedsiębiorców - rezydentów WPT.

Przedsiębiorcy spoza DAIP i IPiT nie korzystali z preferencyjnych stawek wynajmu powierzchni w WPT, z wyjątkiem laboratoriów. Udzielanie przedsiębiorcom –

²⁶ IPiT realizuje na rzecz przedsiębiorców usługi w zakresie: - wynajmu powierzchni biurowej; - udzielania wsparcia informacyjnego, doradczego i szkoleniowego; - udostępnienia sal szkoleniowych i konferencyjnych wyposażonych w nowoczesny sprzęt multimedialny; - udostępniania usług umożliwiających prace w trybie „cloud computing”.

²⁷ Stanowiącej organ opiniodawczo-doradczy IPiT, w skład którego wchodzi Z-ca Dyrektora Generalnego ds. Inkubacji i Rozwoju Firm, przedstawiciele Gminy Wrocław i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz inne osoby (Ostateczny skład Rady ustala Zarząd WPT).

²⁸ W szczególności IT, biotechnologii, chemii, elektronice, energetyce, mechanice, inżynierii projektowej, kriogenice oraz innych opartych o wysokie technologie.

rezydentom bonifikat w opłatach za korzystanie z usług Parku kwalifikowane było jako pomoc *de minimis*²⁹.

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 262-281, 298-300, 1600-1603, 2057-2230)

Zarząd WPT dokonał weryfikacji działalności Parku pod kątem spełnienia standardów opracowanych dla ośrodków innowacji przez ekspertów Stowarzyszenia Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce. Wyniki weryfikacji zostały przyjęte Uchwałą Zarządu WPT z dnia 20 listopada 2015 r. i wskazywały na brak spełnienia przez Park standardu w zakresie dostępu do baz danych dobranych zgodnie z profilem branżowym ośrodka i potrzebami klientów (w ramach standardów technicznych) oraz na brak lub częściowe spełnienie trzech z pięciu standardów w zakresie świadczenia usług w centrach transferu technologii. W powyższej sprawie Zarząd WPT wskazał, że brak dostępu do bazy na chwilę obecną spowodowany jest w głównej mierze kwestią finansową oraz celowością takiego dostępu. Zwrócił również uwagę, że Park prowadzi intensywne działania w zakresie uzyskania akredytacji Ministerstwa Rozwoju.

Standard dotyczący posiadania aktualnej strategii działania w formie dokumentu zatwierdzonego przez władze organizacji i jej realizowania, został uznany przez Zarząd WPT za „częściowo spełniony” z uwagą, że strategia znajduje się w trakcie opracowywania.

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 2025-2038)

Park nie posiadał certyfikatów ISO. W grudniu 2015 r. Zarząd WPT rozpoczął starania o nadanie Parkowi statusu akredytowanego ośrodka innowacyjnego w trybie ogłoszenia Ministerstwa Rozwoju z dnia 10 grudnia 2015 r. Kryteria akredytacji służą określeniu i ocenie rzeczywistego potencjału merytorycznego ośrodka, pozwalającego na skuteczne świadczenie usług proinnowacyjnych.

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 262-272, 288-291)

W badanym okresie w WPT funkcjonował system monitorowania i ewaluacji działalności Parku w zakresie wynikającym z potrzeb zarządczych, założeń realizowanych projektów z dofinansowaniem unijnym, oraz przewidzianym w uregulowaniach wewnętrznych dotyczących inkubatorów (DAIP i IPiT).

Pracownicy WPT gromadzili i analizowali informacje w zakresie m.in. metrażu wynajmowanych powierzchni z rozróżnieniem na powierzchnie biurowe i laboratoryjne, rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej przez rezydentów. Szerokim zakresem monitoringu objęta została działalność przedsiębiorców inkubowanych.

Wyniki monitoringu i analiz przedstawiane były m.in. w sprawozdaniu Zarządu WPT z działalności za dany rok obrotowy oraz w odrębnych rocznych sprawozdaniach z działalności DAIP i IPiT. Ponadto, w ramach prac nad przygotowaniem nowej strategii rozwoju WPT na lata 2016-2025, na sesji warsztatowej (mającej miejsce w grudniu 2015 r.) przedstawiono i omówiono najistotniejsze wnioski płynące z ewaluacji Studium WPT, jak również przeprowadzono dyskusję nad aktualnością wizji i misji Parku. W ramach spotkań zaplanowanych na styczeń 2016 r. przewidziano przedstawienie analizy SWOT (obejmującej kluczowe, silne i słabe strony WPT) oraz dyskusję nad określeniem celów strategicznych i systemem ewaluacji nowej strategii Parku. Ponadto, w związku z prowadzeniem prac nad nową strategią rozwoju, WPT zwrócił się z prośbą do rezydentów o wypełnienie kwestionariusza ankietowego. W tej formie rezydenci mogli wyrazić swoją opinię

²⁹ O której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

o działalności i współpracy z Parkiem³⁰, w tym w zakresie m.in. brakujących w ofercie WPT usług oraz barier ograniczających współpracę rezydentów z WPT.

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 262-272, 1604-1605, 1948-1953, 2284-2280)

W trakcie trwania kontroli NIK przeprowadził badania ankietowe wśród 50 podmiotów – rezydentów Parku, największych pod względem wartości sprzedaży produktów innowacyjnych. Na ankietę odpowiedziało 24 przedsiębiorców (48%), z czego 20 zatrudniało poniżej 20 osób, trzech poniżej 50 pracowników, a jeden poniżej 250 pracowników. Przedmiotem działalności ankietowanych w sześciu przypadkach była produkcja, w dwóch przypadkach produkcja i handel, w trzech produkcja i usługi, a w trzynastu usługi. Okres prowadzenia działalności przez ankietowanych wynosił: do jednego roku - trzy firmy, od jednego roku do trzech lat - jedenaście firm, od trzech do pięciu lat - cztery firmy, powyżej pięciu lat - sześć firm. Dwadzieścia spośród dwudziestu czterech podmiotów (83,3%) podało, że WPT udzieliło pomocy przy tworzeniu przedsiębiorstwa, przede wszystkim w zakresie jego lokalizacji i udostępnienia infrastruktury technicznej.

Innowacje produktowe w latach 2013-2015 wprowadziło na rynek dwanaście przedsiębiorstw (50% przedsiębiorców, którzy odpowiedzieli na pytania ankietowe), z czego pięć dokonało zgłoszenia w Urzędzie Patentowym wyników swoich prac badawczych. Według ankietowanych efektem wdrożonego przedsięwzięcia innowacyjnego był: wzrost przychodów ze sprzedaży (w ośmiu przypadkach), obniżka kosztów (w sześciu przypadkach), poprawa jakości produkcji (w ośmiu przypadkach) oraz wzrost zatrudnienia (w siedmiu przypadkach).

Jako źródła finansowania innowacji ankietowani podali³¹: środki własne - sześciu przedsiębiorców; środki własne i fundusze UE - siedmiu przedsiębiorców; środki własne, środki UE i granty krajowe - dwóch przedsiębiorców; środki własne i inne (np. pomoc *de minimis*) - trzech przedsiębiorców; środki UE i inne środki - dwóch przedsiębiorców; środki UE i granty krajowe - dwóch przedsiębiorców.

Chęć uzyskania pomocy w zakresie wsparcia finansowego ze środków publicznych na przedsięwzięcie innowacyjne, przede wszystkim w postaci subsydiów lub dotacji, zgłosiło 12 przedsiębiorców (50%)³².

Kłopoty z ulokowaniem swoich towarów na rynku zgłosiło pięciu ankietowanych³³, uznając za główną przyczynę wysokie koszty dostępu do rynku oraz silną konkurencję cenową.

Jako główne bariery innowacyjności ankietowani wskazywali: brak środków na badania nad nowym produktem (20 ankietowanych), wysokie koszty wdrożenia innowacji (20 ankietowanych), słabe wsparcie innowacyjności przez państwo (19 ankietowanych), trudności w pozyskaniu środków z zewnątrz (18 ankietowanych) oraz brak wykwalifikowanego personelu (18 ankietowanych). Przedsiębiorcy dobrze oceniali wypełnianie przez WPT obowiązków statutowych³⁴.

(dowody: akta kontroli str. 678-679)

³⁰ W ankiecie rezydenci zostali poproszeni o wyrażenie opinii lub udzielenie informacji, między innymi w zakresie: - Skąd dowiedzieli się o istnieniu Parku Technologicznego?; - Od jak dawna przedsiębiorstwo korzysta z usług WPT?; - Co skłoniło przedsiębiorstwo do ulokowania swojej siedziby w WPT?; - Które z usług oferowanych przez WPT są w opinii rezydentów najważniejsze?; - Z jakich usług rezydenci korzystają?

³¹ 22 przedsiębiorców, spośród 24, którzy odpowiedzieli na pytania ankietowe.

³² Spośród 24 przedsiębiorców, którzy odpowiedzieli na pytania ankietowe.

³³ Spośród 24 przedsiębiorców, którzy odpowiedzieli na pytania ankietowe.

³⁴ Spośród 24 przedsiębiorców, którzy odpowiedzieli na pytania ankietowe.

1.2. Instrumenty (bodźce) stosowane w celu zachęcenia przedsiębiorców do uczestnictwa w przedsięwzięciach w obszarze nowych technologii, w tym pracowników nauki do rozpoczynania działalności gospodarczej oraz efekty podjętych działań

1.2.1. Działalność Parku, a potrzeby przedsiębiorców

WPT prowadził analizy obszaru swojej działalności pod kątem potrzeb lokalnych przedsiębiorców i na ich podstawie realizował w badanym okresie projekty inwestycyjne, mające na celu rozszerzenie zakresu i skali usług świadczonych na rzecz przedsiębiorców przy wykorzystaniu nowej (rozbudowanej) infrastruktury. W badanym okresie w Parku realizowane były trzy projekty inwestycyjne z dofinansowaniem środków UE, w tym:

a) projekt pn. „Utworzenie Wrocławskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego na bazie majątku pozostałego po dawnej Państwowej Fabryce Wagonów PAFAWAG we Wrocławiu” (dalej: „Projekt przebudowy hali przemysłowej”), realizowany w ramach Działania 1.4 „Infrastruktura wspierająca innowacyjność i przedsiębiorczość”, Priorytetu nr 1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw” Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, na podstawie umowy o dofinansowanie z dnia 25 marca 2013 r. i rozliczony do dnia 21 grudnia 2015 r. na całkowitą kwotę dofinansowania w wysokości 15 942,02 tys. zł;

b) projekt pn. „Utworzenie Inkubatora Przedsiębiorczości i Technologii na bazie budynku administracyjno-socjalnego przy hali W-7 po dawnej Państwowej Fabryce Wagonów PAFAWAG we Wrocławiu” (dalej: „Projekt IPiT”), realizowany w ramach Działania 1.4, Priorytetu nr 1 Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, na podstawie umowy o dofinansowanie z dnia 27 marca 2013 r. i rozliczony do dnia 21 grudnia 2015 r. na całkowitą kwotę dofinansowania w wysokości 3 319,50 tys. zł;

c) projekt pn. „Od Wrocławskiego Parku Technologicznego do INNOPOLIS”, opisany szczegółowo w pkt III.2.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Analiza, potrzeba i zdolność realizacji ww. przedsięwzięć zawarta została w studiach wykonalności do tych projektów.

Projekt przebudowy hali przemysłowej obejmował rewaloryzację i przebudowę istniejącej, zabytkowej hali przemysłowej W-7 na budynek produkcyjno-magazynowy z częścią socjalno-biurową pod wynajmem wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną, która umożliwia funkcjonowanie na nowych powierzchniach przedsiębiorstw wykorzystujących zaawansowane technologie. Rzeczowa realizacja tego projektu prowadzona była w okresie od 20 listopada 2013 r. do 30 września 2015 r. Wskaźniki produktu zostały osiągnięte w 2015 r. w postaci wybudowania/zmodernizowania infrastruktury o powierzchni 24 634,80 m² oraz 550 m dróg. W 2015 r., uwzględniając upływ czasu, osiągnięte zostały założone dla Projektu wskaźniki rezultatu w wartościach wyższych lub równych przyjętym wartościom pośrednim, tj. udzielono wsparcia 13 przedsiębiorcom, które to wsparcie polegało na wynajmie powierzchni po stawkach niższych od rynkowych oraz na udostępnieniu infrastruktury WPT. Ponadto utworzono jedno miejsce pracy (wartość docelowa to dwa miejsca pracy, zaplanowana do osiągnięcia w 2016 r.

Projekt IPiT zakładał utworzenie inkubatora przedsiębiorczości poprzez przebudowę dawnego budynku socjalno-administracyjnego, jego wyposażenie w infrastrukturę techniczną, modernizację dróg wewnętrznych i parkingu oraz wyposażenie pomieszczeń biurowych, sal konferencyjnych i serwerowni wraz z umożliwieniem przetwarzania danych w tzw. chmurze (cloud computing). Rzeczowa realizacja tego projektu prowadzona była w okresie od 20 listopada 2013 r. do 15 czerwca 2015 r. Wskaźnik produktu został osiągnięty w 2014 r. w postaci wybudowania/

zmodernizowania infrastruktury o powierzchni 2 448,4 m². Wskaźniki rezultatu w 2015 r. zostały osiągnięte w wartościach równych lub wyższych (uwzględniając upływ czasu) od przyjętych wartości pośrednich, tj. świadczone dwie nowe/zmodernizowane usługi³⁵ oraz przy wsparciu WPT powstało 47 nowych przedsiębiorstw i utworzono trzy miejsca pracy (przy wartościach docelowych, zaplanowanych do osiągnięcia w 2016 r., w wysokości odpowiednio: trzech usług, 25 przedsiębiorstw i trzech miejsc pracy).

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 1606-1701)

1.2.2. Potencjał materialny, organizacyjny oraz intelektualny Parku

A. Zakres i organizacja usług

W badanym okresie WPT dysponował infrastrukturą laboratoryjną obejmującą:

- 1) Zespół Laboratoriów Chemicznych i Bioinżynierskich, z tego:
 - a) Laboratorium i Prototypownia Chemii i Biotechnologii,
 - b) Laboratorium i Prototypownia Inżynierii Materiałowej i Biomedycznej,
 - c) Laboratorium Skalowania Procesów Chemicznych,
- 2) Zespół Laboratoriów Właściwości Fizycznych, z tego:
 - a) Laboratorium Kriogeniki i Technologii Gazowych,
 - b) Laboratorium Właściwości Materiałowych,
 - c) Laboratorium Optyki, Fotoniki i Metrologii,
- 3) Zespół Laboratoriów Elektroniczno-Energetycznych, z tego:
 - a) Laboratorium Elektroniki, Mechatroniki, Spintroniki,
 - b) Laboratorium Energetyki,
- 4) Laboratorium Badań Nieniszczących,
- 5) Laboratorium Mechaniczne,
- 6) Zespół Laboratoriów Informatycznych, z tego:
 - a) Laboratorium Cyfryzacji, Przemysłu, Przechowywania i Ochrony Danych,
 - b) Centrum Modelowania oraz Usług Hostingowych i Kolokacyjnych.

Na terenie Parku funkcjonował również Klaster NUTRIBIOMED oraz działały dwa inkubatory przedsiębiorczości (DAIP oraz IPiT). Działalność Klastra NUTRIBIOMED oraz inkubatorów została opisana w pkt III.1.3 wystąpienia pokontrolnego, natomiast zakres oraz skala działalności doradczo-szkoleniowej WPT opisana została w pkt III.1.4. wystąpienia pokontrolnego.

W badanym okresie WPT prowadził również działania w zakresie transferu technologii, zmierzające do usprawnienia procesu komercjalizacji wiedzy tak, aby można ją było wykorzystać w sposób praktyczny i aby przyniosła pożytek jak największej liczbie odbiorców. W ocenie Zarządu WPT, współczesna konkurencyjna gospodarka wymaga tworzenia innowacji trafiających na rynek i do konsumentów w postaci nowych produktów i usług. O sukcesie rynkowym osób, przedsiębiorstw i całych gospodarek decyduje zdolność do przekształcenia wiedzy powstałej w instytucjach naukowych w nowe produkty, usługi, technologie, techniki marketingowe i rozwiązania organizacyjne. W transferze technologii w Polsce uczestniczy wiele instytucji, między innymi jednostki naukowe, ośrodki transferu technologii i przedsiębiorstwa, które na podstawie dostępnej wiedzy mogą rozwijać nowe umiejętności oraz opracowywać nowe produkty i usługi.

Funkcja Parku w powyższym systemie realizowana była m.in. poprzez:

- stworzenie „platformy” łączącej pomysły własne przedsiębiorstw oraz pomysły pochodzące z zewnątrz, szczególnie od uczelni oraz małych i średnich przedsiębiorstw;

³⁵ Usługi polegały na przydzieleniu opiekuna (razem w ramach do obsługi przedsiębiorców funkcjonujących w IPiT zatrudniono pięciu opiekunów) oraz dostępie do szkoleń i doradztwa.

- umożliwianie znalezienia przeznaczenia dla niewykorzystanych idei poza przedsiębiorstwem, w szczególności w zakresie budowania relacji z dojrzałym otoczeniem biznesu, pozwalającym na wymianę spostrzeżeń, doświadczeń i tworzenie bazy klientów (organizacja szkoleń, warsztatów, konsultacji, debat, spotkań biznesowych);
- współpracę z instytucjami, które mają wspomagać i asystować młodym przedsiębiorcom (przykładowo z Politechniką Wrocławską - Wrocławskim Centrum Transferu Technologii);
- promocję firm oraz ich produktów, procesów i usług poprzez uczestnictwo w cyklicznych targach (w tym m.in.: CEBIT w Hanowerze; Technicon Innowacje w Gdańsku; Inno - Tech w Kielcach; IT Future we Wrocławiu);
- tworzenie powiązań sieciowych obejmujących firmy i klastry, instytucje naukowo-badawcze.

WPT nie prowadził i nie posiadał bezpośredniego dostępu do baz danych odpowiadających profilom branżowym rezydentów. Działania Parku w tym zakresie realizowane były poprzez promowanie dolnośląskich przedsiębiorstw w dużych ośrodkach badawczych na świecie (projekt pn. Big Science). Obejmowały one monitorowanie przetargów, wyszukiwanie i kontakt z potencjalnymi wykonawcami z Polski oraz pomoc przy aplikowaniu o zamówienia. Celem tego projektu było także ułatwienie przedsiębiorcom kontaktu z laboratoriami oraz pomoc w zrozumieniu ich struktury i strategii działania w celu zwiększenia szans na otrzymanie zleceń. Do odnoszących sukcesy polskich firm zaliczyć można między innymi³⁶: firmę z Kielc, która przygotowała stanowisko do testów prototypowych dipolowych magnesów nadprzewodzących; firmę K, która wykonała kriostaty do badań wytrzymałościowych nowych stopów, znajdujące zastosowanie w budowie LHC; przedsiębiorstwo M, które wykonało dennice to zbiorników próżniowych; przedsiębiorstwo R, które dostarczyło kriostaty do prototypowego odcinka akceleratora STRING1; firmę S, będącą jedną z trzech firm, które wygrały przetarg na umowę ramową na usługi teleinformatyczne, ogłoszony przez ITER; przedsiębiorstwo Ś, które wygrało przetarg na wykonanie zbiornika próżniowego dla CERN-u, mający zastosowanie w pionowej stacji testowej High Field Magnet.

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 262-272, 1606-1701, 1935-1946)

B. Monitoring potrzeb

W badanym okresie w WPT prowadzony był monitoring w zakresie identyfikacji potrzeb rezydentów i nowych klientów Parku. Dział Obsługi Klienta utrzymywał bieżący kontakt z rezydentami, a Zastępca Dyrektora Generalnego ds. Inkubacji i Rozwoju Firm prowadził rozmowy oraz cykliczne spotkania z przedsiębiorcami objętymi inkubacją w WPT. Ponadto, potrzeby rezydentów z zakresu zakupu nowych sprzętów technologicznych do laboratoriów oraz zmian w obrębie istniejącej infrastruktury, identyfikowane były na etapie składania wniosków o udzielenie pomocy *de minimis*, w których rezydenci Parku wykazywali sprzęt niezbędny do realizacji projektu lub rozwoju bieżących badań³⁷. Dodatkowa identyfikacja miała miejsce podczas tworzenia opisów przedmiotu zamówień do przetargów mających na celu zakup nowych urządzeń. Rezydenci Parku mieli również możliwość określania własnych potrzeb i wymagań podczas tworzenia projektów nowych przestrzeni laboratoryjnych. W części o wyposażeniu laboratoriów Parku zdecydowano w związku z wynikami rozmów prowadzonych z jednostkami badawczymi pod kątem nawiązania współpracy oraz wspólnej realizacji projektów.

³⁶ <http://big-science.pl/sukcesy-polskich-firm/>

³⁷ Wniosek umożliwiał przedsiębiorcom wyszczególnienie listy infrastruktury technicznej - sprzętu potrzebnego do zaplanowanych prac stanowiącego bieżące wyposażenie laboratoriów oraz wykaz sprzętu do zakupu.

Przeprowadzono również rozpoznanie rynku m.in. pod kątem potrzeb analizy materiałowej w przemyśle. Część drobnych urządzeń pomocniczych zakupiono biorąc pod uwagę potrzeby rozwijających się laboratoriów, a także doświadczenie i wiedzę kadry laboratoryjnej WPT. Ponadto, na początku II kwartału 2015 r., Dział Laboratoriów i Prototypowni przeprowadził monitoring efektów laboratoryjnych, obejmujący okres od początku 2013 r. do końca I kwartału 2015 r. Podczas spotkań z firmami wypełniano formularze ankiet dotyczące działalności firm, ich rozwoju oraz prowadzonych projektów. Zadawano również pytania dotyczące przyszłych kierunków działalności oraz wsparcia, jakiego oczekują firmy, np. wspólnego udziału w projektach, zakupu sprzętu, przebudowy istniejącej infrastruktury. Na podstawie zebranych informacji wytypowano główne dziedziny, w których chcą się specjalizować rezydenci laboratoriów WPT. Ponadto informacje rezydentów o ich potrzebach (w zakresie preferowanej infrastruktury laboratoryjnej i tematów szkoleń) były przedmiotem raportów półrocznych, składanych przez przedsiębiorców – rezydentów inkubatorów Parku.

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 1856-1893, 2062-2070, 2142-2221, 2253)

C. Majątek i finanse

W badanym okresie przychody Parku wzrosły o 7 538 tys. zł (o 28,87%), tj. z poziomu 26 112 tys. zł w 2013 r. do 33 650 tys. zł w 2015 r.³⁸, przy wzroście kosztów o 9 701 tys. zł (o 42,98%), tj. z poziomu 22 569 tys. zł w 2013 r. do 32 270 tys. zł w 2015 r. WPT w latach 2013-2015 uzyskał dodatni wynik finansowy netto (w przedziale od 1 118 tys. zł w 2015 r. do 2 763 tys. zł w 2013 r.³⁹), ujemny wynik na sprzedaży (w przedziale od 3 491 tys. zł w 2013 r. do 8 820 tys. zł w 2015 r.) i dodatni wynik na działalności operacyjnej (w przedziale od 2 930 tys. zł w 2015 r. do 4 175 tys. zł w 2013 r.).

W badanym okresie WPT, z tytułu dofinansowania realizacji trzech projektów (opisanych w punkcie III.1.2.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego), pozyskał środki europejskie w wysokości 7 459 tys. zł w 2013 r., 9 171 zł w 2014 r. i 7 555 tys. zł w III kw. 2015 r., które stanowiły odpowiednio 28,57%, 30,81% i 30,68% przychodów ogółem Parku zrealizowanych w tych okresach. Wartość nakładów inwestycyjnych, poniesionych przez Park w latach 2013-2015 (za trzy kwartały) wyniosła: 19 746 tys. zł w 2013 r., 66 652 tys. zł w 2014. r i 34 288 tys. zł w 2015 r. (za trzy kwartały), w tym ze środków zewnętrznych 14 154 tys. zł w 2013 r., 33 463 tys. zł w 2014 r., i 13 397 tys. zł w 2015 r. (za trzy kwartały). Wartość aktywów WPT wzrosła w badanym okresie z 145 437 tys. zł w 2012 r. do 245 142 tys. zł w 2015 r. (za trzy kwartały), w tym: wartość ewidencyjna budynków lokali i obiektów z 77 978 tys. zł do 147 410 tys. zł, urządzeń technicznych i maszyn z 23 921 tys. zł do 43 998 tys. zł, innych środków trwałych z 5 800 tys. zł do 11 182 tys. zł, wartości niematerialnych i prawnych z 96 tys. zł do 764 tys. zł. Wartość sprzętu przekazanego w badanym okresie na wyposażenie laboratoriów WPT wyniosła: 14 100 tys. zł w 2013 r., 7 800 tys. zł w 2014 r. i 17 000 tys. zł w 2015 r.

W latach 2013-2015 WPT zrealizował planowane przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi na poziomie wynoszącym odpowiednio: 92%, 103% i 100% planu na dany rok. Niższe od planowanych przychody zrealizowano m.in. z najmu powierzchni w obiektach przy ul. Fabrycznej w 2013 r. oraz z najmu budynku Omega i Sigma w 2015 r. Powyższe było wynikiem problemów ze znalezieniem najemców spełniających kryteria określone przez WPT dla wynajmu powierzchni magazynowych w obiektach o niskim standardzie, mieszczących się przy

³⁸ Wg stanu na 19 stycznia 2016 r.

³⁹ Wg stanu na 19 stycznia 2016 r.

ul. Fabrycznej oraz późniejszym, od pierwotnie zakładanego, terminem zasiedlenia budynku Sigma. Przychody ogółem z najmu budynków WPT pokrywały koszty ich eksploatacji w poszczególnych latach okresu 2013-2015⁴⁰.

(dowody: akta kontroli str. 1755, 1860, 1954-2016, 2039, 2304-2378)

D. Kadry i potencjał intelektualny

Zatrudnienie w WPT wzrosło z 45,00 etatów w styczniu 2013 r. do 49,77 etatów w grudniu 2015 r., przy czym w poszczególnych latach badanego okresu średnie zatrudnienie wyniosło: 47,87 etatów w 2013 r., 56,44 etatów w 2014 r., 48,67 etatów w 2015 r. Spadek zatrudnienia w WPT miał związek z przejściem części pracowników Parku do Fundacji PRO MATHEMATICA⁴¹.

Zadania związane z obsługą rezydentów oraz dostosowaniem oferty Parku do potrzeb lokalnych przedsiębiorców innowacyjnych realizowało, wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r., łącznie 29 pracowników WPT, z tego trzy osoby posiadały tytuł doktora, dwie osoby legitymowały się wykształceniem średnim, a pozostałe wyższym. Zadania tych pracowników każdorazowo określone zostały w indywidualnych zakresach czynności i realizowane były w ramach komórek wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej Parku, które działały w zakresie:

1. obsługi klientów i wynajmu nieruchomości (Dział Obsługi Klienta, Dział Komercjalizacji Nieruchomości oraz Dział Marketingu i Public Relations);
2. inkubacji i rozwoju firm (DAIP⁴² i IPIT⁴³);
3. Zespołu Laboratoriów Elektroniczno-Energetycznych (Laboratorium Elektroniki, Mechatroniki, Spintroniki, Laboratorium Energetyki⁴⁴);
4. Zespołu Laboratoriów Chemicznych i Bioinżynierskich (Laboratorium i Prototypownia Chemii i Biotechnologii, Laboratorium i Prototypownia Inżynierii Materiałowej i Biomedycznej, Laboratorium Skalowania Procesów Chemicznych⁴⁵);
5. Zespołu Laboratoriów Badań Nieniszczących (Laboratorium Badań Nieniszczących; Prototypownia Akceleratorów Medycznych⁴⁶);
6. Zespołu Laboratoriów Właściwości Fizycznych (Laboratorium Kriogeniki i Technologii Gazowych, Laboratorium Właściwości Materiałowych⁴⁷, Laboratorium Optyki, Fotoniki i Metrologii);
7. Zespołu Laboratoriów Informatycznych (Laboratorium Cyfryzacji, Przemysłu, Przechowywania i Ochrony Danych⁴⁸, Centrum Modelowania oraz Usług Hostingowych i Kolokacji⁴⁹);
8. Laboratorium i Prototypowni Mechanicznej;
9. Pionu ds. Badawczych (Zakład Doświadczalny; Zespół ds. Projektów Badawczych i Klastrow);
10. Zespołu ds. Komercjalizacji B+R⁵⁰.

⁴⁰ Wg stanu na 20 stycznia 2016 r.

⁴¹ Powołanej w 2011 r. przez WPT w celu prowadzenia działalności edukacyjnej skierowanej do dzieci i młodzieży z regionu Dolnego Śląska.

⁴² Działającego od maja 2006 r.

⁴³ Działającego do listopada 2014 r.

⁴⁴ Działającego od lipca 2014 r.

⁴⁵ Działającego od grudnia 2015 r.

⁴⁶ Działania w zakresie utworzenia tej komórki zostały zakończone w marcu 2015 r. z uwagi na przeniesienie produkcji urządzeń (akceleratorów medycznych) przez partnera WPT na teren Czech w wyniku braku zainteresowania zamówieniami ze strony polskiego sektora medycznego.

⁴⁷ Działającego od czerwca 2015 r.

⁴⁸ Działającego od kwietnia 2013 r.

⁴⁹ Działalność, którego zostanie rozpoczęta na podstawie będącej w przygotowaniu umowy z rezydentem.

⁵⁰ Komórki wyodrębnionej w 2014 r.

Niezbędne kompetencje do realizacji zadań na zorganizowanych stanowiskach pracy zostały określone w regulaminie wynagradzania WPT. Pracownicy WPT zatrudnieni w ww. komórkach organizacyjnych spełniali wymogi w tym zakresie.

(dowody: akta kontroli str. 72-130, 1749-1754, 1756-1765, 1782-1784, 1786, 1789-1811, 2024)

W okresie objętym kontrolą WPT otrzymał szereg nagród i wyróżnień za prowadzoną działalność, w tym m.in.:

- DAIP został laureatem, organizowanego przez The Technopolicy Network, międzynarodowego konkursu na najlepszy naukowy inkubator roku 2013 w kategorii: „Zwrot z inwestycji publicznych”;
- WPT został nagrodzony Gazetą Biznesu w kategorii najszybciej rozwijającej się firmy w województwie dolnośląskim oraz uhonorowany tytułem „Diamant Forbesa” w kategorii firm o poziomie przychodów od pięciu do 50 mln zł w województwie dolnośląskim w 2014 r. i 2015 r.;
- prowadzony w WPT projekt „Wielka Nauka - kolejny etap procesu transferu technologii” został laureatem, zorganizowanego w 2014 r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, konkursu pn.: „Niezwykła szansa dla zwykłych ludzi - najlepsze projekty EFS na Dolnym Śląsku”⁵¹;
- WPT został w 2015 r. uhonorowany nagrodą Dolnośląskiego Klucza Sukcesu w kategorii „Dolnośląska firma najlepiej współpracująca ze społecznością lokalną i organizacjami pozarządowymi”, oraz otrzymał wyróżnienie w ramach VI edycji konkursu organizowanego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w kategorii „Innowacyjna instytucja otoczenia biznesu” za projekt pn.: „Rozwój powiązań kooperacyjnych Klastra NUTRIBIOMED, zmierzających do komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań”.

(dowody: akta kontroli str. 1743-1754)

1.2.3. Wykorzystanie potencjału Parku oraz efekty prowadzonej przez rezydentów działalności

W badanym okresie WPT dysponował budynkami, których powierzchnia użytkowa zwiększyła się o 24 692 m² (o 55,80%), tj. z 44 250,41 m² na koniec 2013 r. do 68 942,41 m² na koniec 2015 r. W tym samym okresie powierzchnia użytkowa przeznaczona do wynajmu zwiększyła się o 26 230,25 m² (o 125,38%), tj. z 20 920,47 m² do 47 150,72 m². Powierzchnia wynajęta przedsiębiorcom stanowiła w latach 2013-2015 (wg stanu na 31 grudnia) odpowiednio: 86,38%, 84,04% i 51,85% powierzchni przeznaczonej pod wynajem. W wyniku realizacji inwestycji zwiększyły się powierzchnie: laboratoriów (z 4 980,68 m² do 7 755,94 m²), w tym przeznaczonych do wynajmu (z 774,03 m² do 2 732,29 m²); produkcyjne (z 2 457,70 m² do 20 515,34 m²); biurowo-laboratoryjne (z 15 612,59 m² do 21 127,25 m²) oraz biurowe i pozostałe (z 2 076,15 m² do 2 775,84 m²). Skala wynajmu przedsiębiorcom powierzchni użytkowej w podziale na wyżej wyróżnione kategorie wynosiła od 42,05%⁵² w przypadku powierzchni produkcyjnej w 2015 r. (wg stanu na 31 grudnia) do 100% w przypadku powierzchni laboratoriów (w latach 2013-2015), powierzchni biurowych i pozostałych (w latach 2013-2015) oraz powierzchni produkcyjnej (w latach 2013-2014). Niepełne wykorzystanie wystąpiło także w przypadku powierzchni biurowo-laboratoryjnej, która w latach 2013-2015 (wg stanu na 31 grudnia) została wynajęta na poziomie odpowiednio: 91,17%,

⁵¹ Projekt ten uznany został za najlepszy w ramach priorytetu VIII Adaptacyjność, m.in. za wkład w nawiązywanie bezpośrednich realizacji między ośrodkami badawczo – rozwojowymi.

⁵² Zmniejszenie stopnia wykorzystania powierzchni produkcyjnej wynikało z oddania do użytku tej zwiększonej powierzchni w 2015 r., ze względu na krótki okres od momentu zakończenia inwestycji, WPT nie zdążył jeszcze pozyskać użytkowników chętnych do wynajmu tej powierzchni.

89,23% i 74,79%. Niepełny wynajem dostępnych powierzchni użytkowych wynikał m.in. z naturalnego ruchu najemców oraz rozpoczętego w 2015 r. procesu wynajmowania powierzchni zrewitalizowanej i przebudowanej hali przemysłowej po byłych zakładach PAFAWAG.

Liczba sal (wielofunkcyjnych) o przeznaczeniu dydaktycznym, seminaryjnym i konferencyjnym wynosiła w latach 2013-2015 kolejno: 10, 9 i 18, natomiast poziom ich wykorzystania w poszczególnych latach wyniósł odpowiednio: 53%, 55% i 49%. Ponadto WPT dysponował również jedną pracownią komputerową, która była wykorzystywana na poziomie 37%.

Według Zarządu WPT, stopień wykorzystania sal na poziomie ok. 50% wynikał z lokalizacji WPT (duża odległość od centrum miasta powodująca niedogodności komunikacyjne), braku usług cateringowych (klienci preferują usługi zintegrowane), specyfiki klienta WPT (cykliczne wynajmowanie sal przez określoną grupę klientów), preferencyjnych usług świadczonych na rzecz rezydentów (często nie mających odzwierciedlenia w harmonogramach wynajęcia sal z uwagi na brak przychodów z tego tytułu), wykorzystania sal na własne potrzeby WPT (również nieodznaczanych w harmonogramach wynajmowania sal).

(dowody: akta kontroli str.2040-2041, 2017-2018)

Liczba rezydentów Parku w badanym okresie wzrosła ze 163 na dzień 31 grudnia 2013 r. do 225 na dzień 31 grudnia 2015 r., w tym przedsiębiorców inkubowanych z 24 do 68. W latach 2013-2015 (wg stanu na dzień 31 grudnia) przedsiębiorstwa innowacyjne zajmowały odpowiednio 98,27%, 98,28% i 98,31% powierzchni wynajętej. Przyjmując rezydentów do WPT jego Zarząd kierował się m.in. ich oświadczeniami w zakresie działalności innowacyjnej jaką zamierzają prowadzić na terenie Parku. Rezydenci Parku reprezentowali 19 branż, a największa ich liczba (wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.) prowadziła działalność w zakresie: IT (64 przedsiębiorców), elektroniki (21), biotechnologii (17), energetyki (15); inżynierii chemicznej (13), doradztwa i szkoleń (11) oraz medycyny(10).

(dowody: akta kontroli str. 1812-1855, 2040-2041, 2017-2018)

Spółka nie posiadała zbiorczych danych dotyczących liczby pracowników nauki, którym ułatwiono rozpoczęcie lub kontynuację działalności gospodarczej pod kątem wdrożenia ich innowacyjnych produktów.

W ocenie Zarządu WPT największe sukcesy i potencjał innowacyjny posiadają działające w Parku, opisane niżej firmy:

a) Firma 1 - utworzona w lutym 2009 r. w celu komercjalizacji wyników badań naukowych z zakresu zaawansowanych technologii, a w szczególności katalizacyjnej reakcji metatezy olefin. W tym obszarze przedmiotem jej działania jest wprowadzenie na rynek nowych, bardziej efektywnych katalizatorów metatezy olefin oraz opracowywanie procesów z ich wykorzystaniem. Stosowanie metatezy olefin pozwala na znaczne obniżenie kosztów produkcji, jak również wykorzystanie odnawialnych źródeł surowca do wytwarzania szerokiej gamy produktów. Firma ta produkuje katalizatory metatezy olefin jako jedna z czterech firm na świecie. Oferowane produkty powstały w wyniku 5-letnich prac badawczych prowadzonych w laboratoriach WPT. Opracowane produkty są przedmiotem pięciu zgłoszeń patentowych w 30 krajach na świecie. Katalizatory znajdują zastosowanie w syntezie leków, związków zapachowych, dodatków do kosmetyków, składników agrochemicznych (pestycydy i feromony) oraz polimerów i zaawansowanych materiałów. Zaproponowanymi przez tą firmę rozwiązaniami zainteresowane są laboratoria badawcze największych firm farmaceutycznych i chemicznych na świecie. Obecnie sprzedaje swoje produkty m.in. do USA, Francji, Niemiec, Belgii, Wielkiej Brytanii, Holandii, Hiszpanii i Kanady. W 2014 r. otworzyła swój oddział w Stanach Zjednoczonych.

b) Firma 2 - działająca w sektorze diagnostyki weterynaryjnej. Została utworzona w lutym 2014 r. przez zespół wrocławskich naukowców. Jest producentem innowacyjnych zestawów testów diagnostycznych, służących do wykrywania chorób zakaźnych i genetycznych u zwierząt. Opracowała 17 zestawów testów, z których część stanowi produkt unikatowy na skalę światową. Jest to np. test za pomocą którego można wykryć każdy z trzech obecnie znanych genotypów wirusa BVD (inne, dostępne komercyjnie, testy wykrywają jedynie dwa genotypy), czy też zestaw umożliwiający wykrycie wirusa będącego przyczyną kleszczowego zapalenia mózgu, oraz zestaw za pomocą którego w jednej reakcji można zdiagnozować trzy różne choroby odkleszczowe (boreliozę, babeszjozę i anaplazmozę). Obiorcami produktów tej firmy są głównie prywatne i państwowe weterynaryjne laboratoria diagnostyczne, a także placówki naukowo-badawcze. Oferuje ona także nowatorskie usługi w zakresie m.in. badania kleszczy pod kątem obecności chorobotwórczych bakterii, wirusów i pierwotniaków oraz wykrywanie obecności GMO w różnego rodzaju próbkach.

c) Firma 3 - założona we wrześniu 2004 r. i będąca jedną z pierwszych funkcjonujących na terenie WPT firm. Posiada dwa patenty, zarejestrowane w polskim urzędzie patentowym, a także znak towarowy, zarejestrowany w polskim i europejskim urzędzie patentowym. W ramach swojej działalności zaprojektowała oraz wyprodukowała oświetlenie przemysłowe dla międzynarodowych firm i jest laureatem wielu konkursów oraz zdobywcą prestiżowych nagród i certyfikatów⁵³. Uzyskała prawo posługiwania się marką „GreenEvo”, będącą gwarantem jakości ekologicznych technologii na arenie międzynarodowej.

d) Firma 4 – jako jedna z pierwszych firm na świecie pracuje nad komercyjnym wykorzystaniem perowskitów, z zamiarem stworzenia nowej generacji ogniw fotowoltaicznych. Jej misją jest jak najszybsze połączenie ogniw perowskitowych z obecnie istniejącymi produktami, by zapewnić im innowacyjne i pionierskie właściwości. Rozwijając know-how elastycznych ogniw perowskitowych, przyczynia się do powstawania nowych, rewolucyjnych produktów oraz zmniejszenia kosztów wytwarzania energii elektrycznej. Nawiązała współpracę z WPT w 2015 r., gdzie przygotowywano dla niej laboratoria i zakupiono infrastrukturę techniczną stanowiącą wyposażenie Laboratorium Optyki, Fotoniki i Metrologii.

e) Firma 5 – powstała w 1998 r. jako firma konsultingowa, ukierunkowana na zorganizowanie współpracy polskiego przemysłu z Europejską Organizacją Badań Jądrowych CERN w Genewie. Dzięki współpracy z CERN w zakresie transferu technologii firma ta pozyskała licencję na produkcję i komercjalizację, opracowanych w CERN, folii GEM (Gas Electron Multiplier), a następnie detektorów gazowych, wykorzystujących folie GEM. Jest to dotychczas jedyny skuteczny transfer technologii z CERN do polskiego przedsiębiorstwa. Złożyła sześć wniosków patentowych, z czego trzy zakończyły się przyznaniem patentów, a pozostałe są w fazie walidacji.

f) Firma 6 – zawiązana w 2009 r. przez naukowców Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, obecnie notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych. Jej fundamentem są wynalazki dotyczące nowej linii komórek macierzystych z rosnących poroży jelenia szlachetnego – chronione zgłoszeniami patentowymi (Polska, Europa, Świat). Polegają one na odkryciu sposobu wyprowadzenia, hodowli i zastosowania porożogennych komórek macierzystych oraz otrzymywania i stosowania homogenatu komórkowego. Celem tej firmy jest komercjalizacja

⁵³ Takich jak: „Dolnośląski Gryf – Nagroda Gospodarcza”, „Czysty Biznes”, „European Business Award for the Environment”, „Międzynarodowa Wystawa Wynalazków i Innowacji”, „Innofirma – parkowe Orły”, „Cent for Future”, certyfikaty: „Zielona Marka”, „Przejrzysta Firma”, „Firma Przyjazna Naturze”.

innowacyjnych odkryć związanych z komórkami macierzystymi w zakresie hodowli oraz substancji pochodnych.

(dowody: akta kontroli str. 1812-1855)

W badanym okresie WPT współpracował z około 750 podmiotami gospodarczymi i badawczymi, jak również z instytucjami otoczenia biznesu, w tym m.in. z:

- CERN Europejską Organizacją Badań Jądrowych (współpraca partnerska; cel: utworzenie CERN Business Incubation Center, wspierającego przedsiębiorstwa i przedsiębiorców w przekształcaniu innowacyjnych technologii związanych z fizyką wysokich energii, z technicznych koncepcji do rynkowej rzeczywistości; efekty: pomoc przy aplikowaniu rezydentów WPT o zamówienia ogłaszane przez CERN);
- Instytutem Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy w Warszawie (udział w projekcie badawczym ITER w przedmiocie budowy reaktora termojądrowego i badania możliwości produkowania na wielką skalę energii z fuzji jądrowej);
- konsorcjum Centrum Naukowe Technologie Energetyczne⁵⁴ (cel: wspieranie działalności członków konsorcjum, wdrażanie prac naukowo-technologicznych, organizowanie wymiany pracowników i studentów, realizowanie programów staży pracowników, inicjowanie i koordynowanie udziału jednostek naukowych i przedsiębiorców w międzynarodowych programach badawczych oraz pozyskiwanie międzynarodowych projektów badawczych; efekty: wspólne prace badawcze, utrzymywanie regularnych kontaktów z firmami mającymi odpowiedni potencjał do uczestnictwa w projekcie);
- Stowarzyszeniem Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości w Polsce (członkostwo; efekty: prowadzenie prac nad standardami dla pozostałych rodzajów ośrodków, opracowanie systemu certyfikacji ośrodków innowacji i przedsiębiorczości opartego na ocenie eksperckiej, wymiana informacji i ofert pomiędzy instytucjami w skali krajowej);
- Europejska Agencja Kosmiczna ESA (zrzeszenie 20 krajów europejskich; cel: nawiązywanie kontaktów z firmami zagranicznymi działającymi na rynku kosmicznym w celu stworzenia platformy wsparcia, promocji i wprowadzania krajowych przedsiębiorstw; efekty: wspólne prace badawcze, realizacja przedsięwzięcia w sektorze kosmicznym);
- Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii (członkostwo; efekty: promocja przedsiębiorczości wysokiej techniki, doradztwo, promowanie wykorzystania wyników badań naukowych w gospodarce i przedsiębiorczości innowacyjnej).

(dowody: akta kontroli str. 1743-1754, 1764-1767)

W badanym okresie WPT prezentował ofertę swojego działania w środowisku przedsiębiorców. Treść oferty dostępna była m.in. na aktualizowanej stronie internetowej www.nutriobiomed.pl. Ponadto regularnie (średnio 3-4 razy na miesiąc) do zainteresowanych wysyłany był (drogą elektroniczną) newsletter. WPT prezentował swoją ofertę również na konferencjach, targach, spotkaniach, wystawach, szkoleniach i warsztatach organizowanych we własnym zakresie, a także przez inne instytucje w kraju i za granicą. Działalności WPT była także przedmiotem publikacji w prasie. Ponadto Park prowadził działania promocyjne w środowisku akademickim wrocławskich uczelni wyższych poprzez organizowanie wizyt w Zakładzie Doświadczalnym WPT, praktyk studenckich i szkoleń. Oferta

⁵⁴ Tworzony przez Instytut Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy, Narodowe Centrum Badań Jądrowych, Instytut Fizyki Jądrowej PAN Instytut Chemii Bioorganicznej PAN, Akademia Górniczo - Hutnicza im. Stanisława Staszica, Akademia Morska, Politechnika Warszawska, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny.

wsparcia, kierowana do członków klastra, każdorazowo przedstawiana była również na posiedzeniu Rady Klastra NUTRIBIOMED.

(dowody: akta kontroli str. 1816-1841)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

WPT nie gromadził informacji dotyczących efektów wdrażania przez rezydentów produktów innowacyjnych, a w szczególności odnośnie: zwiększenia przychodów (w tym wzrostu poziomu wartości dodanej wdrażanych projektów innowacyjnych), liczby miejsc pracy, zgłoszeń patentowych, uzyskanych i wdrożonych patentów i wzorów użytkowych. Zarząd WPT wskazał, że z uwagi na fakt, iż przedsiębiorcy prowadzący działalność na terenie WPT są odrębnymi podmiotami gospodarczymi, Spółka nie ma tytułu do pozyskiwania od nich informacji w ww. zakresie. NIK zauważa, że wskazanym byłoby jednak, z uwagi na korzystanie przez przedsiębiorców ze stworzonych im na terenie WPT preferencyjnych warunków działalności, wystąpienie do tych podmiotów o przekazanie informacji, w szczególności dotyczących efektów wdrażania produktów innowacyjnych, celem chociażby potwierdzenia zasadności umożliwienia tym przedsiębiorcom realizacji ich propozycji i pomysłów oraz upowszechniania dobrych praktyk w tych lub podobnych obszarach działalności. Potrzeba taka może wynikać również z uwagi na podjęte przez WPT działania w kierunku zwiększenia transferu technologii innowacyjnych.

(dowody: akta kontroli str. 1812-1855)

1.3. Efekty wykonywania przez Park funkcji inkubacyjnej oraz klastrowej

Klaster NUTRIBIOMED (dalej: „Klaster”) powołany został umową partnerską, zawartą w dniu 13 listopada 2007 r. pomiędzy 20 podmiotami (w tym WPT), jako nieposiadająca formy prawnej platforma transferu technologii i współpracy sektora nauki z biznesem, działająca w branży lifescience w celu wzmocnienia przewagi konkurencyjnej zgrupowanych w nim podmiotów oraz rozwoju innowacji. Na koniec 2015 r. Klaster skupiał 77 polskie podmioty, działające w 10 branżach (spożywczej, mięsnej, kosmetycznej, chemicznej, farmaceutycznej, produkcji dodatków do pasz, wytwarzania pasz i koncentratów, przetwórstwa jaj, weterynarii i gospodarki odpadami). W badanym okresie do klastra przyjęto 36 nowych członków. Z przedsiębiorcami (członkami Klastra) w latach 2013-2015 podpisano 37 umów udostępnienia (korzystania) z linii produkcyjnej Zakładu Doświadczalnego WPT w celu przeprowadzenia produkcji pilotażowej / przetestowania nowej technologii lub opracowani know-how dla nowego produktu. W wyniku prac prowadzonych przez członków Klastra na terenie Zakładu Doświadczalnego WPT do produkcji rynkowej wdrożonych zostało pięć produktów.

W opinii Zarząd WPT, efekty mierzalne (korzyści) dla przedsiębiorców z funkcjonowania Klastra mierzone są wysokością udzielonej im pomocy *de minimis*. W badanym okresie pomoc ta została udzielona członkom Klastra w wysokości: 118,13 tys. zł w 2013 r., 99,87 tys. zł w 2014 r. i 186,42 tys. zł w 2015 r.

Korzyści z funkcjonowania Klastra dla gospodarki kraju nie były monitorowane. Zarząd WPT wskazał przy tym na udział Klastra w badaniu PARP pn. *Benchmarking klastrów w Polsce – edycja 2014 r.*, którego wyniki pokazują, że jest on jednym z ważniejszych klastrów w Polsce.

W ramach współdziałania z administracją publiczną WPT (jako koordynator Klastra), reprezentował sektor spożywczy w regionalnej grupie roboczej ds. Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji, powołanej przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Ponadto Park współpracował z władzami samorządowymi regionu, Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, czego przykładem była kooperacja w ramach projektu CluStrat pn. *„Boosting innovation through new cluster concepts in support of emerging issued and cross-sectoral theme”*. Potwierdzeniem współpracy jest m.in. organizacja przez WPT w marcu 2014 r. międzynarodowych

warsztatów o tematyce Ambient Assisted Living, w ramach której odbyły się liczne spotkania biznesowe pomiędzy przedsiębiorcami, w tym także międzynarodowe. WPT prowadził monitoring realizacji funkcji klastrowej poprzez m.in. prowadzenie dyskusji i badań ankietowych wśród członków Klastra. Wyniki monitoringu wykorzystywane były dla ukierunkowania działań podejmowanych przez WPT w celu m.in. zaspokojenia potrzeb i oczekiwań członków Klastra oraz aplikowania o środki finansowe ze źródeł zewnętrznych.

W wyniku działań klastrowych nastąpił wzrost liczby powiązań pomiędzy podmiotami gospodarczymi oraz podmiotami gospodarczymi i jednostkami naukowo-badawczymi. Z uwagi na brak sformalizowania bieżących kontaktów w tym zakresie (np. rozmowy telefoniczne), zjawisko to nie było w WPT monitorowane w sposób usystematyzowany sposób. Na potrzeby kontroli Zarząd WPT wskazał na 30 przykładów nawiązania lub prób nawiązania takiej współpracy w latach 2013-2015.

(dowody: akta kontroli str. 247-255, 1768-1781, 1816-1841, 2042-2054)

W dniu 4 stycznia 2016 r. dla WPT, wspólnie z trzema podmiotami (członkami Klastra), udzielony został przez Europejski Urząd Patentowy patent w zakresie projektu wynalazczego pn. „Zestaw i sposób produkcji beta-glukanu, nierozpuszczalnego błonnika pokarmowego oraz preparatu białek owsa”. Wniosek o udzielenie patentu został złożony w dniu 22 grudnia 2010 r.

(dowody: akta kontroli str. 680-700)

Funkcja inkubacyjna Parku realizowana była poprzez działalność dwóch inkubatorów, tj. DAIP (od 2006 r.⁵⁵) i IPiT (od 2015 r.⁵⁶). Zakres i efekty prowadzonych przez WPT działań inkubacyjnych były monitorowane, a ich wyniki analizowane i przedstawiane m.in. w rocznych sprawozdaniach z działalności inkubatorów. W badanym okresie liczba inkubowanych w WPT firm wzrosła z 24 na dzień 31 grudnia 2013 r. do 68 na dzień 31 grudnia 2015 r. (w tym 15 w DAIP).

Sukcesy firm akademickich były wymiarowane m.in. liczbą firm laureatów konkursów krajowych (trzy w 2013 r., sześć w 2014 r. i pięć w 2015 r.) oraz liczbą firm, które opuściły inkubator i kontynuują swoją działalność. Na 12 firm, które wyszły z DAIP w 2015 r., 11 prowadziło nadal działalność, w tym pięć w ramach WPT.

(dowody: akta kontroli str. 1812-1847, 2057-2280)

1.4. Nakłady poniesione na realizację projektów innowacyjnych

W okresie objętym kontrolą wobec przedsiębiorców rozpoczynających działalność w WPT stosowano dodatkową pomoc w postaci:

- przydzielania opiekunów (doradców), np. w latach 2013-2015 dla DAIP i IPiT przydzielono ogółem siedmiu opiekunów na 79 firm (średniomiesięcznie). Ponadto, funkcjonujące w ramach WPT podmioty były obsługiwane przez 17 opiekunów laboratoryjnych (średniomiesięcznie obsługiwano 30 firm);

⁵⁵ Inkubator został utworzony na podstawie umowy o współpracy zawartej pomiędzy Uniwersytetem Wrocławskim, Politechniką Wrocławską, Akademią Rolniczą we Wrocławiu i WPT w dniu 12 maja 2006 r. Pierwsza umowa z firmą inkubowaną została podpisana 14 sierpnia 2006 r.

⁵⁶ Inkubator został utworzony w ramach Projektu IPiT. Pierwsze umowy z firmami inkubowanymi zostały podpisane 15 stycznia 2015 r.

⁵⁷ Celem działania DAIP było promowanie i podniesienie poziomu wiedzy z zakresu przedsiębiorczości na wyższych uczelniach; - ułatwienie komercjalizacji wykorzystania dorobku intelektualnego i wyników prac badawczych i rozwojowych na wyższych uczelniach; - tworzenie trwałych, wysokowartościowych miejsc pracy poprzez wspieranie zakładania i rozwoju firm prowadzonych przez studentów, doktorantów, absolwentów i pracowników wyższych uczelni. Cele IPiT było m.in. promowanie i wspieranie przedsiębiorczości oraz wspieranie osób rozpoczynających działalność gospodarczą, zwłaszcza studentów i absolwentów uczelni wrocławskich.

- pomocy finansowej dla inkubatorów przedsiębiorczości w postaci zastosowania, w ramach pomocy *de minimis*, niższych (preferencyjnych), w stosunku do cen rynkowych, stawek za najem powierzchni, która w latach 2013-2015 wyniosła łącznie 649 157,85 zł i objęła 92 firmy;
- pomocy finansowej w postaci zastosowania, w ramach pomocy *de minimis*, niższych, w stosunku do cen rynkowych, stawek za najem infrastruktury technicznej (np. laboratoriów) do celów prowadzenia badań naukowych, prac rozwojowych lub działalności innowacyjnej. W latach 2013-2015 inkubatory przedsiębiorczości otrzymały w tym zakresie pomoc w kwocie 331 014,42 zł, która objęła 12 firm. Dla pozostałych podmiotów funkcjonujących w ramach WPT oraz podmiotów zewnętrznych korzystających z laboratoriów WPT (w ramach Działu Laboratoriów i Prototypowni) pomoc finansowa wyniosła 10 249 909,99 zł i objęła 30 firm;
- usług doradczo-szkoleniowych: w dziedzinie konsultacji prawnych, konsultacji księgowych, konsultacji w zakresie pozyskiwania kapitału na rozwój firmy, szkoleń (dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie prawnym, pozyskiwania dotacji na rozwój przedsiębiorstwa, szkoleń eksperckich). Przykładowo, z usług szkoleniowych i doradczych w 2013 r. skorzystało 40 firm, w 2014 r. 18 firm, w 2015 r. siedem firm, natomiast z usług szkoleniowych i warsztatów skorzystało w 2013 r. 21 firm, w 2014 r. 16 firm, w 2015 r. 28 firm. Ponadto, WPT udzielało wsparcia w zakresie: udziału w konferencjach (Forum Parków Naukowych i Technologicznych, Mobile Solutions, Cloud Solutions, Lean Startup Conference – Steaming z San Francisco), promowania przedsiębiorczości akademickiej i sukcesów firm – rezydentów WPT (prezentacje i prelekcje na wyższych uczelniach, wizyty studentów i uczniów w inkubatorach, prezentacje firm, prelekcje podczas wizyt w DAIP przedstawicieli instytucji państwowych, parków technologicznych, inkubatorów oraz instytucji otoczenia biznesu krajowych oraz zagranicznych), budowania relacji biznesowych z dojrzałym otoczeniem biznesu (spotkanie biznesowe z Aniołami Biznesu: konferencja pt. „Jak rozwijać innowacyjny projekt na bazie doświadczeń z Doliny Krzemowej z udziałem amerykańskiego Anioła Biznesu Gabe Gottharda), warsztatów ActionLearning, a także targów krajowych i międzynarodowych oraz promocji rezydentów inkubatora w prasie, Internecie.

Dział Inkubacji i Rozwoju Firm, w ramach realizowania celów statutowych, współpracował z instytucjami zewnętrznymi, na przykład z Agencją Rozwoju Innowacji S.A., w zakresie doradztwa finansowego i księgowego, prawa gospodarczego, podatkowego i finansowego, czy w kwestii indywidualnych konsultacji księgowych.

(dowody: akta kontroli str. 271-272, 301-341, 1586-1590)

WPT, w okresie objętym kontrolą, realizował również zadania w zakresie prowadzenia działalności szkoleniowo-doradczej dla rezydentów WPT (poza inkubatorami przedsiębiorczości) oraz członków Klastra m.in. w zakresie publicznego wsparcia finansowego dla działalności innowacyjnej, na przykład szkolenie z funduszy UE (warsztaty w 2015 r.), dotyczące dofinansowania w programie NCBR „Szybka ścieżka”, czy seria szkoleń wzmacniających umiejętności autoprezentacji oraz pracy w środowisku międzykulturowym.

(dowody: akta kontroli str. 271-272, 301-341)

Wyszczególniając główne bariery jakie Zarząd WPT napotyka przy wypełnianiu swojej misji, Prezes i Wiceprezes wskazali, że dotychczasowa polityka dystrybucji funduszy unijnych umożliwiła wielostronne wyposażenie tych parków technologicznych, które efektywnie skorzystały z programów operacyjnych pn. „Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw” (perspektywa 2004-2006) oraz pn.

„Innowacyjna Gospodarka” (perspektywa 2007-2014). Obecnie realizowany program operacyjny pn. „Inteligentny Rozwój” nie przewiduje działań, z których można bezpośrednio finansować wyposażenie i utrzymanie parków technologicznych. W zaistniałej sytuacji koszty funkcjonowania i dalszego doposażania laboratoriów i prototypowni muszą być finansowane z przychodów generowanych przez firmy korzystające z infrastruktury parków. Według Prezesa WPT osiąga stosunkowo dobre wskaźniki wykorzystania powierzchni, przeznaczonej do wynajęcia przez firmy. Natomiast stopień wykorzystania infrastruktury laboratoryjnej, przy konieczności realizacji obowiązku transferu otrzymanego dofinansowania, nie pozwala na dalsze, znaczące inwestycje w tej sferze. Podstawową barierą, jaką zidentyfikował Zarząd WPT, był stosunkowo niski popyt na wysokotechnologiczne usługi proinnowacyjne, generowane przez polską gospodarkę. Wskazali oni również, iż rozwój firm wysokotechnologicznych opiera się na trzech filarach:

- 1) dobrze wykształconej kadrze, zdolnej absorbować i generować nowe rozwiązania technologiczne,
- 2) odpowiednio dostosowanej infrastrukturze, zarówno technicznej, jak i organizacyjno-finansowej,
- 3) otoczeniu gospodarczym, generującym potrzebę na innowacyjne rozwiązania technologiczne, zdolnym jednocześnie do ponoszenia ryzyka związanego z wdrażaniem innowacji.

Oceniając wyżej wymienione uwarunkowania Zarząd WPT wskazał, że system edukacyjny (warunek numer 1) kształci znaczną liczbę dobrze przygotowanych absolwentów, zdolnych do twórczej działalności w obszarach wysokich technologii. Brakuje natomiast systemów motywujących do zaangażowania się w działalność gospodarczą, zdolnych i twórczych pracowników nauki. W takich krajach jak Wielka Brytania, Szwajcaria czy USA, prowadzenie działalności gospodarczej przez pracowników uniwersytetów jest zjawiskiem pożądanym. W naszych warunkach znaczna część środowiska piętnuje takie zachowania, a niektóre regulacje uczelniane wręcz je utrudniają. Przełamanie tej bariery wymaga wdrożenia systemu silnie motywującego pracowników nauki (szczególnie tych działających w obszarach nauk technicznych i przyrodniczych) do aktywnej współpracy z gospodarką. Szczególnie wysoko powinny być premiowane, istotne z gospodarczego punktu widzenia, wdrożenia nowych rozwiązań techniczno-technologicznych.

Zdaniem Zarządu WPT, dzięki funduszom strukturalnym powstała odpowiednia infrastruktura techniczna (warunek nr 2), m.in. w postaci dobrze wyposażonych parków technologicznych, jak również licznych laboratoriów na uczelniach. Programy pomocowe, prowadzone przez PARP i NCBiR, stanowią istotne źródło finansowania innowacyjnych rozwiązań, a wprowadzenie programów sektorowych i inteligentnych specjalizacji stanowi ważny czynnik, który przeciwdziała rozproszению środków finansowych, przeznaczonych na wspieranie innowacji.

Podstawową barierą ograniczającą rozwój firm wysokotechnologicznych, a tym samym wzrost popytu na technologiczne usługi proinnowacyjne, oferowane przez parki technologiczne, jest brak otoczenia gospodarczego generującego potrzeby na innowacyjne rozwiązania (warunek nr 3). Polska gospodarka charakteryzuje się dużą liczbą rodzimych przedsiębiorstw o małym potencjale ekonomicznym. W związku z tym mają one niską zdolność do podejmowania ryzyka związanego z wdrożeniem nowych, oryginalnych technologii. Doświadczenia związane z realizacją dotacji na inwestycje technologiczne w MŚP⁵⁸ pokazały, że były one zainteresowane zakupem głównie gotowych, sprawdzonych rozwiązań. Firmy o niewielkim potencjale ekonomicznym mają ograniczoną zdolność ponoszenia

⁵⁸ Małe i średnie przedsiębiorstwa.

kosztów ewentualnych nieudanych wdrożeń, przy jednoczesnym ograniczeniu generowania znacznej wartości dodanej w przypadku sukcesu (brak lub ograniczony dostęp do rynków globalnych). Natomiast duże przedsiębiorstwa, operujące na rynkach międzynarodowych, w zdecydowanej większości należą do kapitału zagranicznego. Firmy te w większości wypadków korzystają z gotowych rozwiązań technologicznych, opracowywanych w ośrodkach badawczych tych korporacji.

Według Zarządu WPT istotnym źródłem generowania popytu na innowacyjne rozwiązania technologiczne mogłaby i powinna być sfera zamówień publicznych. Udańskie rozwiązania zrealizowane nawet przez małe, rodzime podmioty miałyby szanse na osiągnięcie efektu skali. Stanowiłoby to dla nich istotny czynnik motywujący do podejmowania ryzyka związanego z innowacyjnością. Przyjęte regulacje prawne w sferze zamówień publicznych zamiast motywować (lub wręcz zmuszać) zamawiających do generowania zamówień na innowacyjne rozwiązania, silnie demotywują do podejmowania takiego ryzyka. Wprowadzenie odpowiednich regulacji w tym obszarze może istotnie zwiększyć popyty na innowacyjne produkty rodzimych, wysokotechnologicznych przedsiębiorstw, np. poprzez odchodzenie od kryterium cenowego jako jedynego przy udzielaniu zamówień publicznych, stosowanie trybów sprzyjających innowacyjności, wprowadzanie instrumentów za pomocą których zamówienia publiczne mogą oddziaływać na innowacyjność w procesie precyzowania zamówienia publicznego.

Zarząd WPT wskazał również, że zwiększająca się z roku na rok ilość środków wydawanych w Polsce (i innych państwach członkowskich UE) poprzez system zamówień publicznych powoduje, że system ten może mieć wpływ na rynek producenta, a nawet, jako kształtujący popyt, na rynek powstawania nowych lub innowacyjnych produktów. Analiza polskich statystyk pokazuje, że większość zamówień udzielana jest w oparciu o kryterium najniższej ceny. Tymczasem stosowanie tego kryterium często prowadzi do wyboru oferty najtańszej, ale niekoniecznie w optymalnym zakresie zaspokajającej potrzeby zamawiającego. Choć w prawie zamówień publicznych istnieje szereg uregulowań, które sprzyjają udzielaniu nowatorskich zamówień, to głównym problemem jest brak ich praktycznego wykorzystania przez zamawiających⁵⁹.

(dowody: akta kontroli str. 301-341, 1489-1499)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Parku w zakresie opisanych wyżej aspektów jego funkcjonowania.

2. Realizacja, w ramach Działania 5.3 POIG, przedsięwzięcia pn. „Od Wrocławskiego Parku Technologicznego do Innopolis”

2.1. Charakterystyka Projektu

Opis stanu
faktycznego

Projekt realizowany był przez WPT w ramach PO IG, osi priorytetowej 5. „Dyfuzja Innowacji”. Zgodnie z założeniami POIG, celem osi priorytetowej 5 było zapewnienie przedsiębiorcom wysokiej jakości usług i infrastruktury, służących wzmocnieniu oraz wykorzystaniu ich potencjału innowacyjnego, a także wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw poprzez rozwój powiązań kooperacyjnych. Głównym celem Projektu było zwiększenie liczby innowacyjnych produktów opracowywanych w obszarze oddziaływania WPT. Przedmiotem przedsięwzięcia było przeprowadzenie inwestycji w infrastrukturę, budowę, laboratoria, w tym

⁵⁹ Szerzej na ten temat w opracowaniu „Innowacyjne zamówienia publiczne w Polsce – ekspertyza”, strona internetowa: <http://www.parp.gov.pl/files/74/81/469/12936.pdf>.

specjalistyczne urządzenia i wyposażenie z przeznaczeniem głównie dla firm planujących uruchomienie lub zwiększenie zakresu działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej oraz rozwój usług w tym zakresie.

Poza oddziaływaniem na firmy zlokalizowane na terenie przedsięwzięcia, celem realizacji Projektu miało być pozytywne oddziaływanie na ponadregionalne i międzynarodowe przedsięwzięcia m.in. na rozwój klastrów.

Przed przystąpieniem do realizacji Projektu WPT przeprowadził analizę obszaru swojej działalności pod kątem potrzeb lokalnych przedsiębiorców, zdefiniowano adresatów oferty Parku i rozpoznano na jakiego rodzaju usługi jest zapotrzebowanie środowiska przedsiębiorców lokalnych, co zostało opisane w dokumencie sporządzonym przed przystąpieniem do realizacji Projektu pn. Studium wykonalności projektu „Od Wrocławskiego Parku Technologicznego do Innopolis”. W Studium tym (punkt 2 Przedmiot studium) podano m.in., że celem Projektu jest podniesienie konkurencyjności WPT poprzez zwiększenie jego potencjału infrastrukturalnego, dostosowanego do specyficznych potrzeb firm działających w zakresie nowoczesnych technologii (m.in. uruchomienie specjalistycznych laboratoriów, zwiększenie dostępności prowadzenia badań laboratoryjnych, zwiększenie powierzchni laboratoryjnych pod wynajem), budowa Centrum Transferu Technologii i Innowacji, wzmocnienie funkcji preinkubacji dla nowopowstałych przedsiębiorstw.

W wyniku realizacji Projektu miało nastąpić zwiększenie możliwości transferu technologii pomiędzy jednostkami naukowymi i badawczo-rozwojowymi a przedsiębiorstwami.

Projekt od strony inwestycyjnej podzielony został na: etap I: budowa budynku Centrum Innowacji i Biznesu (CIB-ALFA); etap II: budowa budynków DELTA i OMEGA na terenie Innopolis wraz z laboratoriami; etap III: budowa budynku Laboratorium Badań Nieniszczących (LBN).

W ramach Projektu WPT zamierzał: [1] udostępnić przestrzeń biurowo-laboratoryjną pozwalającą na uruchomienie oraz rozwój nowych innowacyjnych podmiotów w sektorze MSP (budynki), [2] zaprojektować oraz wyposażyć obiekty/pomieszczenia o charakterze laboratoryjnym zgodnie z przeprowadzoną analizą zapotrzebowania na specjalistyczne pomieszczenia/usługi laboratoryjne, pozwalające na kontynuację projektów innowacyjnych w Parku, [3] rozszerzyć zakres specjalistycznych usług dla przedsiębiorców (m.in. o usługi badawczo-rozwojowe oraz o usługi doradcze i szkoleniowe w zakresie badań, rozwoju i działalności innowacyjnej), a także wspierać działania zmierzające do tworzenia sieci kooperacji pomiędzy poszczególnymi podmiotami w Parku.

(dowody: akta kontroli str. 342-621, 751-793, 892-1087)

Wniosek o wsparcie Projektu złożony został do PARP w dniu 4 sierpnia 2009 r. Umowa o udzielenie wsparcia została podpisana, pomiędzy WPT a PARP, w dniu 11 sierpnia 2009 r. (wniosek o dofinansowanie stanowił załącznik do niej). Zgodnie z pierwotną umową całkowity koszt realizacji Projektu wynosił 133 921 384,07 zł, przy czym całkowita kwota wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem związanym z realizacją Projektu nie mogła przekroczyć 109 771 626,29 zł (w tym maksimum 85% dofinansowania Projektu w kwocie 93 305 882,34 zł i minimum 15% wkładu własnego Beneficjenta, tj. 16 465 743,95 zł). Kwota kosztów niekwalifikowalnych wynosiła 24 149 757,78 zł.

(dowody: akta kontroli str. 751-793, 892-1087)

W trakcie realizacji Projektu WPT skorzystał z możliwości rozszerzenia zakresu realizowanych w jego ramach zadań. Rozszerzenie realizacji Projektu związane było z ogłoszeniem przez PARP naboru wniosków dla zadań rozszerzających projekty już realizowane w ramach Działania 5.3 POIG „Wspieranie ośrodków

innowacyjności". Ministerstwo Gospodarki, jako Instytucja Pośrednicząca, wyraziło w tej sprawie zgodę na zawarcie aneksów warunkowych do umów o udzielenie wsparcia⁶⁰. Podstawę do zawarcia takiego aneksu stanowiła, złożona przez WPT i zweryfikowana przez PARP, fiszka projektowa, uszczegółowiona następnie w rozszerzonym wniosku o udzielenie dofinansowania.

Po złożeniu do PARP rozszerzonego wniosku o wsparcie Projektu jego wartość określono na 182 731 900,24 zł, z czego koszty kwalifikowalne wyniosły 146 708 136,23 zł, obejmując maksimum 85% wsparcia finansowego Projektu w kwocie 124 701 915,80 zł (w tym 85% wsparcia z EFRR, tj. 105 996 628,43 zł i 15% wsparcia z budżetu państwa, tj. 18 705 287,37 zł) i minimum 15% wkładu własnego Beneficjenta, tj. 22 006 220,43 zł⁶¹. Koszty niekwalifikowalne wyniosły 36 023 764,01 zł⁶². Zgodnie z końcowym harmonogramem realizacji Projektu, stanowiącym załącznik do aneksu nr UDA-POIG.05.03.00-00-003/09-08 z dnia 29 maja 2015 r. (załącznik nr 11 do umowy), okres realizacji Projektu został określony na lata 2008-2015 (30 października 2015 r.)⁶³. Do dnia 30 października 2015 r. zakończyła się faza realizacyjna Projektu, przeprowadzona zgodnie z obowiązującym harmonogramem.

Zgodnie z wnioskiem o wsparcie Projektu rozszerzonego, jego cele i zadania były zbieżne z celami postawionymi przed Projektem pierwotnym. Dodatkowo, zaplanowano realizację etapu IV inwestycji, polegającego na budowie budynku laboratoryjno-biurowego SIGMA wraz z uruchomieniem wielomodułowego Laboratorium Skalowania Procesów Chemicznych i Centrum Informatycznego oraz utworzeniem nowatorskiej w skali kraju Prototypowni Akceleratorów Medycznych.

(dowody: akta kontroli str. 751-793, 794-841)

W związku z Projektem założono następujące efekty do osiągnięcia (skwantyfikowane wskaźniki realizacji celów Projektu):

- wskaźniki produktu: [1] powierzchnia wybudowanych/zmodernizowanych budynków (w m²) - wartość docelowa na poziomie 29 612 m², [2] wartość docelowa wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury technicznej - na poziomie 93,99 mln zł, [3] wartość docelowa zakupionego wyposażenia - na poziomie 51,48 mln zł;
- wskaźniki rezultatu: [1] liczba przedsiębiorstw korzystających z zakupionego wyposażenia i infrastruktury technicznej – wartość docelowa w 2017 r. to 30 firm, [2] liczba zrealizowanych usług doradczych na rzecz przedsiębiorców – wartość docelowa w 2017 r. to 300 usług doradczych, [3] liczba nowych miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach korzystających ze wsparcia – wartość docelowa w 2017 r. to 300 miejsc pracy, [4] liczba nowoutworzonych przedsiębiorstw na terenie objętym realizacją Projektu – wartość docelowa w 2017 r. to 32 firmy, [5] liczba podmiotów (w podziale na IOB⁶⁴/ przedsiębiorcy/ MSP) zaangażowanych w prowadzenie działalności wynikającej z Projektu - wartość docelowa w 2017 r. to odpowiednio 1/80/78.

(dowody: akta kontroli str. 794-841, 892-1087)

2.2. Uzasadnienie realizacji Projektu

Potrzeba i zasadność realizacji Projektu, zgodnie z uzasadnieniem zawartym we wniosku o udzielenie wsparcia, wynikała m.in. z badań przedsiębiorstw

⁶⁰ Pismo DIN-14.8-512-3/09/DS./AMK z dnia 5 grudnia 2012 r.

⁶¹ Środki własne 6 006 220,43 zł, kredyt bankowy 16 000 000 zł.

⁶² Środki własne.

⁶³ W pierwotnej umowie z dnia 11 sierpnia 2009 r. okres realizacji Projektu określono na lata 2008-2013 (IV kwartał), zmiany dokonano w związku z rozszerzeniem zadań realizowanych w ramach Projektu.

⁶⁴ Ośrodki innowacyjno-badawcze.

przeprowadzonych w ramach przygotowania Dolnośląskiej Strategii Innowacji, przyjętej przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego w dniu 24 kwietnia 2005 r. W uzasadnieniu wniosku o realizację Projektu podano m.in., że WPT był jednym z najbardziej zaawansowanych technicznie i kompetencyjnie parków w Polsce. Duże zainteresowanie dotychczasową przestrzenią i usługami WPT ze strony innowacyjnych przedsiębiorstw oraz rosnąca chłonność rynku dolnośląskiego spowodowała, że WPT podjął działania zmierzające do systematycznego poszerzenia swojej oferty, zarówno pod kątem infrastruktury, jak i specjalistycznych usług.

Główną przesłanką uruchomienia projektu przez WPT była potrzeba rozbudowy infrastruktury, która umożliwi obniżanie barier i wydatków firm zaawansowanych technologicznie, związanych z uruchamianiem i rozwojem działalności. Zwiększenie zapotrzebowania na taką infrastrukturę wynikało m.in. z dynamicznego (210%) rozwoju firm zaawansowanych technologicznie w województwie dolnośląskim w latach poprzedzających realizację Projektu.

Kolejną przesłanką, uwzględnioną we wniosku o udzielenie wsparcia, realizacji Projektu był fakt, że kluczowym zagrożeniem dla gospodarki polskiej w perspektywie średnio- i długookresowej jest jej niska innowacyjność. Zamierzeniem Projektu było m.in. wzmocnienie systemu instytucjonalnego, służącego wspieraniu tworzenia nowych i rozwoju w regionie firm innowacyjnych, absorpcji i dyfuzji innowacji oraz propagowania postaw innowacyjnych. W wyniku Projektu miały zostać stworzone lepsze warunki dla działalności innowacyjnej przedsiębiorstw oraz działań służących prowadzeniu prac B+R i komercjalizacji ich wyników przez przedsiębiorstwa. Decyzje dotyczące uruchomienia laboratoriów były elementem świadomej polityki inwestycyjnej, zmierzającej do skupienia w Parku firm o zbliżonym sektorowo profilu działalności, a tym samym zwiększeniu, zarówno formalnie, jak i nieformalnie, możliwości nawiązania kooperacji i współpracy pomiędzy podmiotami korzystającymi ze specjalistycznych usług Parku.

(dowody: akta kontroli str. 454, 594-595)

2.3. Zgodność realizacji Projektu z umową o dofinansowanie oraz uzyskane rezultaty

Proces realizacji Projektu odbywał się zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz finansowania, określonym w umowie o dofinansowanie (z uwzględnieniem zmian zawartych w ośmiu aneksach do umowy o dofinansowanie).

Oceny efektywności realizacji Projektu (wskaźniki produktu) były dokonywane przez WPT każdorazowo w ramach składanych do Instytucji Wdrażającej wniosków o płatność, oraz przy okazji wnioskowania do PARP o zawarcie aneksów do umowy o dofinansowanie. Cele projektu, wskazane we wnioskach o wsparcie (podstawowym z 2009 r., rozszerzonym z 2013 r.), zostały osiągnięte odpowiednio do założonego harmonogramu, a w przypadku części wskaźników rezultatu osiągnięto wyższy ich poziom. I tak:

- do końca fazy realizacyjnej Projektu (30 października 2015 r.) osiągnięto wszystkie trzy założone we wniosku o dofinansowanie wskaźniki produktu:
 - [1] powierzchnia wybudowanych/zmodernizowanych budynków (w m²) – osiągnięto 100% wartości docelowej określonej na 29 612 m²; [2] wartość wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury technicznej – osiągnięto 110% wartości docelowej określonej na 93,99 mln zł (osiągnięto 94,00 mln zł); [3] wartość zakupionego wyposażenia – osiągnięto 100,56% wartości docelowej określonej na poziomie 51,48 mln zł (osiągnięto 51,77 mln zł);
- z wyprzedzeniem w stosunku do planu osiągnięto trzy z pięciu parametrów rezultatu, tzn.: [1] liczba przedsiębiorstw korzystających z zakupionego

wyposażenia i infrastruktury technicznej (plan na rok 2017 – 30 przedsiębiorstw, rezultat osiągnięty na dzień 30 czerwca 2015 r. – 66 przedsiębiorstw, tj. 220% planu, [2] liczba nowoutworzonych przedsiębiorstw na terenie objętym realizacją projektu (plan na rok 2017. – 32 przedsiębiorstwa, rezultat osiągnięty na dzień 30 czerwca 2015 r. – 79 przedsiębiorstw, tj. 218,8% planu), [3] liczba podmiotów (IOB/przedsiębiorcy/MŚP) zaangażowanych w prowadzenie działalności wynikającej z Projektu (plan na rok 2017 – odpowiednio 1/80/78, rezultat osiągnięty na dzień 30 czerwca 2015 r. - 2/105/102, tj. odpowiednio 200%, 131,3%, 130,8%).

Okres trwałości Projektu określony został na dzień 30 października 2036 r.

Koszty realizacji Projektu zrefundowano Beneficjentowi zgodnie ze składanymi do Instytucji Wdrażającej wnioskami o płatność. W okresie objętym kontrolą złożono do niej wnioski o numerach od 30 do 56 (27 wniosków). Pięć ostatnich wniosków o płatność o numerach od 52 do 56 (wniosek o płatność końcową) na dzień zakończenia kontroli było w fazie procedowania przez Instytucję Wdrażającą i w związku z tym nie zostało zrefundowanych⁶⁵.

Ogółem wydatki poniesione na realizację Projektu (według końcowego wniosku o płatność nr 56) kształtowały się na poziomie 182 683 379,98 zł (99,97% planu), z czego wydatki kwalifikowalne wyniosły 146 663 726,77 zł (99,97%). Według stanu na dzień 15 stycznia 2016 r. kwota otrzymanego dofinansowania wyniosła 118 213 480,09 zł. Niewykorzystana kwota 44 409,46 zł, odpowiadająca 0,03% środków przewidzianych na realizację Projektu stanowiła wartość oszczędności powstałych w ostatnim miesiącu kwalifikowalności środków projektowych⁶⁶.

(dowody: akta kontroli str. 1088-1099, 1100-1488, 1500-1506, 1584-1585)

W okresie objętym kontrolą w WPT przeprowadzone zostały dwie kontrole (pierwsza przez Audmax na zlecenie PARP, druga przez Wrocławską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A.⁶⁷) w zakresie prawidłowości realizacji umowy o udzielenie wsparcia nr POIG.05.03.00-00-003/09-00. Pierwsza przeprowadzona została w dniach 10-11 grudnia 2013 r., natomiast druga w okresie od 27 listopada 2015 r. do 16 grudnia 2015 r.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w 2013 r. na zlecenie PARP, nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień, jak również nie wystąpiły przypadki uznania części wydatków poniesionych przez WPT na realizację Projektu za niekwalifikowalne. WPT wykorzystał środki z otrzymanego wsparcia w sposób zgodny z warunkami otrzymanej pomocy, określonymi w umowie o dofinansowanie.

W przypadku drugiej kontroli WPT nie otrzymał jeszcze wystąpienia pokontrolnego.

(dowody: akta kontroli str. 842-891, 1565-1571)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność WPT w zakresie realizacji Projektu.

⁶⁵ Według stanu na dzień zakończenia kontroli wszystkie wnioski do numeru 51 zostały przez Instytucję Wdrażającą sprawdzone, zaakceptowane, a płatności na ich podstawie zrealizowano i potwierdzono beneficjentowi właściwymi dokumentami. Wnioski 52-54 zostały przez PARP sprawdzone, zaś 55-56 (w tym 56 wniosek o płatność końcową) nie został do dnia dzisiejszego sprawdzony. Na dzień zakończenia kontroli do Parku nie dotarły z Instytucji Wdrażającej formalne dokumenty potwierdzające sprawdzenie i akceptację wniosków 52-54.

⁶⁶ Przyczyną powstania oszczędności było uzyskanie niższych cen od planowanych w wyniku wcześniej przeprowadzenia postępowań przetargowych.

⁶⁷ Regionalną Instytucję Finansującą.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

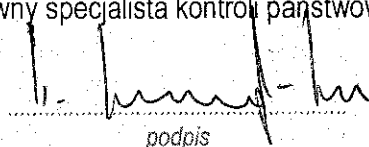
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*⁶⁸ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Wrocław, dnia 31 marca 2016 r.

Kontrolerzy:
Ksymena Kramarczyk-Rosiak
Główny specjalista kontroli państwowej

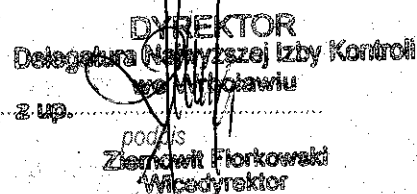

podpis

Magdalena Barzęc
Specjalista kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor

DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
z up.
podpis
Ziemowit Florkowski
Wicedyrektor

⁶⁸ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096.